

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
---------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. მომზადების საფუძვლები	11
3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	13
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა	14
5. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	18
6. იჯარები	19
7. სხვა გრძელვადიანი აქტივები	19
8. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	20
9. მარაგები	20
10. საგადასახადო აქტივი	20
11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	20
12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	21
13. კაპიტალი	22
14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	23
15. ამონაგები	23
16. გაზის თვითღირებულება	24
17. მილსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯი	24
18. სხვა ხარჯები	24
19. სხვა შემოსავალი	25
20. წმინდა ფინანსური შემოსავალი	25
21. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტი	25
22. პირობითი ვალდებულებები	27
23. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	28
24. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	29
25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	30

მმართველობის ანგარიშგება:	38
---------------------------------	----

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის მფლობელებსა და ხელმძღვანელობას

პირობითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ (შემდგომში - „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგების, ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, რომელიც მოიცავს ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვას.

ჩვენი აზრით, პირობითი მოსაზრების საფუძველში მოცემული საკითხის ეფექტის გარდა, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

როგორც მე-8 შენიშვნაშია აღწერილი, კომპანია ფლობს 40%-იან წილს მეკავშირე საწარმოში, რომლის ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 2,000 ათასი ლარი (2018: 2,000 ათასი ლარი). მეკავშირე საწარმო არ ფუნქციონირებდა 2019 და 2018 წლებში. კომპანიას არ გაუკეთებია მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის გაუფასურების ტესტირება 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბასს 36-ის „აქტივების გაუფასურების“ შესაბამისად. ჩვენ ვერ შევძელით მოგვეპოვებინა საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულება იმის შესახებ, გაუფასურებულია, თუ არა აღნიშნული ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში, 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. აქედან გამომდინარე, ჩვენ ვერ შევძელით განგვესაზღვრა საჭიროება, თუ არა, ფინანსური ანგარიშგება მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის მუხლთან დაკავშირებით რაიმე სახის კორექტირებას.

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს ამის გარდა სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი **SARAS-A-720718**)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

21 აპრილი, 2020 წელი

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ ვომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მოსაზრება "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნებთან

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

21 აპრილი, 2020 წელი

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

('000 ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	5	13,598	11,574
აქტივების გამოყენების უფლება	6	2,098	-
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	7	34,344	19,811
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	8	2,000	2,000
გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსი	7	6,771	-
		58,811	33,385
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	9	8,462	9,151
საგადასახადო აქტივი	10	8,926	5,849
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11	12,618	19,482
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	84,315	73,162
		114,321	107,644
სულ აქტივები		173,132	141,029
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	34,243	56,259
მიზნობრივი კაპიტალი	13	40,000	-
დამატებითი შენატანი კაპიტალში	13	14,098	14,098
გაუნაწილებელი მოგება		52,238	32,354
სულ კაპიტალი		140,579	102,711
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	6	1,628	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	18,302	19,400
		19,930	19,400
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	6	530	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	12,093	18,918
		12,623	18,918
სულ ვალდებულებები		32,553	38,318
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		173,132	141,029

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2020 წლის 21 აპრილს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი	_____	მ. შალამბერიძე
გენერალური დირექტორის მოადგილე	_____	გ. ხახუბია

10-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(‘000 ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	5	13,598	11,574
აქტივების გამოყენების უფლება	6	2,098	-
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	7	34,344	19,811
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	8	2,000	2,000
გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსი	7	6,771	-
		58,811	33,385
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	9	8,462	9,151
საგადასახადო აქტივი	10	8,926	5,849
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11	12,618	19,482
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	84,315	73,162
		114,321	107,644
სულ აქტივები		173,132	141,029
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	34,243	56,259
მიზნობრივი კაპიტალი	13	40,000	-
დამატებითი შენატანი კაპიტალში	13	14,098	14,098
გაუნაწილებელი მოგება		52,238	32,354
სულ კაპიტალი		140,579	102,711
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	6	1,628	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	18,302	19,400
		19,930	19,400
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	6	530	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	12,093	18,918
		12,623	18,918
სულ ვალდებულებები		32,553	38,318
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		173,132	141,029

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2020 წლის 21 აპრილს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი
გენერალური დირექტორის
მოადგილე

მ. შალამბერიძე

გ. ხახუბია

10-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ამონაგები	15	115,430	103,581
გაზის თვითღირებულება	16	(35,715)	(33,261)
მილსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯი	17	(43,000)	(42,000)
სახელფასო ხარჯები		(14,129)	(10,693)
ცვეთის ხარჯი	5; 6	(2,412)	(1,623)
გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა		(393)	(1,032)
სხვა ხარჯები	18	(4,605)	(3,927)
სხვა შემოსავალი	19	1,098	463
საოპერაციო მოგება		16,274	11,508
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	20	3,568	4,020
მოგება საკუროსო სხვაობიდან		42	96
წლის სრული შემოსავალი		19,884	15,624

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(‘000 ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	მიზნობრივი კაპიტალი	დამატებითი შენატანი კაპიტალში	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	83,502	-	14,098	19,004	116,604
ცვლილება სააღრიცხვო პოლიტიკაში - ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	-	(975)	(975)
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს, სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შემდეგ	83,502	-	14,098	18,029	115,629
წლის სრული შემოსავალი	-	-	-	15,624	15,624
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	805	-	-	-	805
მესაკუთრეზე განაწილება	(28,048)	-	-	(1,299)	(29,347)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	56,259	-	14,098	32,354	102,711
წლის სრული შემოსავალი	-	-	-	19,884	19,884
მიზნობრივი კაპიტალი	-	40,000	-	-	40,000
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	630	-	-	-	630
მესაკუთრეზე განაწილება	(22,646)	-	-	-	(22,646)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	34,243	40,000	14,098	52,238	140,579

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(‘000 ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება წლის განმავლობაში		19,884	15,624
კორექტირებები:			
ცვეთა და ამორტიზაცია		2,412	1,623
გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება	12	(455)	247
მოგება ძირითადი საშუალებების ჩამოწერიდან		(188)	-
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	21	(3,568)	(4,020)
მოგება საკურსო სხვაობიდან		(42)	(96)
		18,043	13,378
(ზრდა) კლება საოპერაციო აქტივებში:			
მარაგები		1,269	236
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		7,345	5,724
მიმდინარე საგადასახადო აქტივი		(3,077)	6,786
ზრდა (კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში:			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		(10,207)	(5,309)
მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან, საპროცენტო ვალდებულებებისა და მოგების გადასახადის გადახდამდე		13,373	20,815
საიჯარო ვალდებულების პროცენტის დაფარვა		(66)	-
წმინდა ფულადი ნაკადები მიღებული საოპერაციო საქმიანობიდან		13,307	20,815
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი	20	6,184	6,810
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(4,150)	(4,312)
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაყიდვა		197	-
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		2,231	2,498
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
მიზნობრივი კაპიტალით მიღებული ფულადი სახსრები	13	40,000	-
სხვა გრძელვადიანი აქტივების შეძენა მესაკუთრეზე მომავალი განაწილებისთვის	7	(43,900)	(25,130)
საიჯარო ვალდებულებების ძირის გადახდა		(260)	-
წმინდა ფულადი ნაკადები გამოყენებული საფინანსო საქმიანობაში		(4,160)	(25,130)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)		11,378	(1,817)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	12	73,162	75,511
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(225)	(532)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს		84,315	73,162

10-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(‘000 ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

ა) ორგანიზაცია და საქმიანობა

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა 1999 წლის 30 დეკემბერს, შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიის სამართლებრივი ფორმით, როგორც ეს განსაზღვრულია საქართველოს „მეწარმეთა შესახებ კანონში“.

კომპანია რეგისტრირებულია შემდეგ მისამართზე: I კვარტლის მიმდებარედ (ნაკვეთი N1/40), გლდანის საცხოვრებელი რაიონი, ქ. თბილისი, საქართველო. კომპანიის მარეგისტრირებული ორგანო არის ისნის რაიონის სასამართლო და რეგისტრაციის ნომერი # 7/4-1350. კომპანიის სარეგისტრაციო ნომერია 206103722.

კომპანია მართავს საქართველოს ტერიტორიაზე მთავარ მაგისტრალურ გაზსადენ სისტემას, რომლის 100%-ის მფლობელია სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“, რომლის მფლობელიც არის საპარტნიორო ფონდის მეშვეობით, საქართველოს მთავრობა. კომპანია ერთადერთი ლიცენზირებული გაზის გადამზიდავია საქართველოში. არსებული ლიცენზია გაიცა 2009 წლის 10 დეკემბერს უვადოდ.

კომპანიის შემოსავალი, რომელსაც ის იღებს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის სისტემის გამოყენებისაგან, შედგება შემდეგი საქმიანობისაგან:

- 1) ბუნებრივი აირის ტრანზიტი რუსეთის ფედერაციიდან სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის საშუალებით სომხეთის რესპუბლიკაში. ერთადერთ მომხმარებელს წარმოადგენს შპს „გაზპრომ ექსპორტი“, რომელიც ოპერირებს რუსეთის ფედერაციაში. აღნიშნული მომსახურება რეგულირდება შესაბამისი ხელშეკრულებებით, მისი დამატებებით ან/და მასში შესული ცვლილებებით, რომელიც დგინდება მხარეებს შორის მოლაპარაკების შედეგად.
- 2) ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირება საქართველოს მასშტაბით, ძირითადად დისტრიბუციის კომპანიებისათვის, სამრეწველო საწარმოებსა და თბოელექტროსადგურებისათვის. 2019 წლის პერიოდისათვის გაზის ტრანსპორტირების ერთწლიანი ტარიფი განისაზღვრებოდა 18.70 ლარით ყოველ ტრანსპორტირებულ 1000 კუბურ მეტრ გაზზე, ხოლო მას შემდგომ პერიოდისათვის კი სამწლიანი გაზის ტრანსპორტირების ტარიფად საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი კომისიის მიერ განისაზღვრა 18.95 ლარი ყოველ 1000 კუბურ მეტრ ტრანსპორტირებულ გაზზე.
- 3) გაზის რეალიზაცია სხვა მომხმარებლებზე საქართველოში. აღნიშნული ხელშეკრულებები ფორმდება 1 წლის ვადით და ეფუძნება ინდივიდუალურ მოლაპარაკებებს მხარეებს შორის საბაზრო პირობებით.
- 4) გაზგასამართი სადგურების ტექნიკურ მომსახურებასთან დაკავშირებული შემოსავლები. აღნიშნული ხელშეკრულებები ფორმდება 1 წლის ვადით და ეფუძნება ინდივიდუალურ მოლაპარაკებებს მხარეებს შორის, ძირითადად წარმოადგენს ყოველთვიურ მომსახურებებს.

2019 და 2018 წლების განმავლობაში განვითარებულმა შემდეგმა ცვლილებებმა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა მოახდინა და მომავალშიც მოახდენს კომპანიაზე:

გაზის ტრანსპორტირება - 2019 წელს (2018 წლის 10 დეკემბრის ბრძანების საფუძველზე), გაზის ტრანსპორტირების ტარიფი შეიცვალა და სემეკის მიერ დადგინდა 18.70 ლარი ყოველ ტრანსპორტირებულ 1,000 კუბურ მეტრ გაზზე, აღნიშნული ტარიფი მოქმედებდა 2019 წლის სრულ პერიოდზე, რომლის ბოლოსაც 2020-2022 წლების პერიოდისათვის სემეკის მიერ დადგინდა გაზის ტრანსპორტირების ახალი ტარიფი - 18.95 ლარი ყოველ ტრანსპორტირებულ 1,000 კუბურ მეტრ გაზზე.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ყველა მომხმარებლისათვის მოქმედებდა ახალი, ერთიანი ტარიფი, რომელიც განისაზღვრა 2017 წლის 20 ივლისიდან, 18.84 ლარით, ყოველ ტრანსპორტირებულ 1,000 კუბურ მეტრ გაზზე.

1. ზოგადი ინფორმაცია (გაგრძელება)

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის იჯარა - კომპანიას ოპერირებისა და შენახვის ვალდებულებით აქვს აღებული მაგისტრალური გაზსადენი და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურა სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციისაგან“. ხელშეკრულება არის შეუქცევადი და ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრამდე. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ოპერირებისა და შენახვის ვალდებულება ფიქსირებულია და განისაზღვრებოდა 43 მლნ ლარით წელიწადში, ხოლო 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 42 მლნ ლარს. კომპანია პასუხისმგებელია მაგისტრალის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის უსაფრთხო ექსპლუატაციაზე და შესაბამისად ეწევა საოპერაციო ხარჯებს, ხოლო კაპიტალური ხარჯები წარმოადგენს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ პასუხისმგებლობას.

საქართველოს სოფლებში მილსადენების მშენებლობის პროექტი

კომპანია საქართველოს მთავრობის დავალებით ახორციელებს საქართველოს სხვადასხვა სოფელში მილსადენების მშენებლობის პროექტს. ყოველწლიურად, მთავრობა გამოსცემს შესაბამის ბრძანებას, სადაც მოცემულია კონკრეტული სოფლების ჩამონათვალი და გამოყოფილია მათი გაუმჯობესების უზრუნველყოფისათვის საჭირო ხარჯთაღრიცხვა. აღნიშნული ხარჯების დასაფინანსებლად საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო 2019 წლამდე გამოსცემდა ბრძანებას, რომლის საფუძველზეც იზრდებოდა კომპანიის საწესდებო კაპიტალი, ხოლო 2019 წლიდან კომპანიისათვის გამოიყო მიზნობრივი კაპიტალური ტრანსფერი. შესაბამისად, გაიზარდა კომპანიის საწესდებო კაპიტალი. გაზსადენის მშენებლობა სოფლებში ფინანსდება სწორად ამ თანხების ჩარიცხვის გზით. კომპანია სამშენებლო სამუშაოებს უკვეთავს სხვადასხვა მომწოდებელს. მას არ აქვს განზრახული ოპერირება გაუწიოს აღნიშნულ გაზსადენებს/აქტივებს, შესაბამისად არ არიცხავს ცვეთას. მშენებლობის პერიოდში აღნიშნული აქტივები აღირიცხება სხვა გრძელვადიან აქტივებად, ხოლო დასრულების შემდგომ გაზსადენები გადაეცემა მის მეპარტონეს შესაბამისი ფაქტიური ღირებულებით, რომელიც დაახლოებით უდრის მის სამართლიან ღირებულებას და რომლის მეშვეობითაც შემდგომ მცირდება კომპანიის საწესდებო კაპიტალი და/ან გაუნაწილებელი მოგება, ხოლო აღნიშნული მიზნობრივობით კაპიტალში შემოტანილი თანხების ამოწურვის შემდგომ კი - მცირდება მიზნობრივი კაპიტალური ტრანსფერი.

კომპანიის მფლობელს წარმოადგენს სახელმწიფო, ხოლო მაკონტროლებელ მხარეს კი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო. დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოებული ოპერაციები განმარტებულია 23-ე შენიშვნაში.

ბ) ბიზნეს გარემო

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. რუსეთიდან სომხეთისკენ გაზის ტრანზიტის ერთადერთი მომხმარებელი არის შპს „გაზპრომ ექსპორტი“. ტრანზიტული გაზის რაოდენობა დამოკიდებულია სომხეთის მიერ მოთხოვნილ გაზის რაოდენობაზე. შესაბამისად, კომპანია დამოკიდებულია საქართველოს, რუსეთისა და სომხეთის ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებიც წარმოადგენენ განვითარებადი ქვეყნის ბაზრებს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი ბაზები ჯერ კიდევ ვითარდება და განიცდის სხვადასხვა ინტერპრეტაციებსა და ცვლილებებს, რომლებიც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ დაბრკოლებებთან ერთად, სირთულეებს უქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე მომუშავე კომპანიებს. მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს კომპანიის ოპერაციებსა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე საქართველოს, რუსეთის და სომხეთის ბიზნეს გარემოს ზეგავლენის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებისგან.

2. მომზადების საფუძვლები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანად ფასს-ების) შესაბამისად.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას. ის, ასევე, მოითხოვს კომპანიის ხელმძღვანელობისგან, რომ მსჯელობის საფუძველზე მოახდინოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიღება და დანერგვა. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაში. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა მიმოხილულია 25-ე შენიშვნაში.

შეფასების საფუძვლები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ქართულ ლარში. საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე იმ დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. მის ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებლებს სურვილი აქვთ განავითარონ კომპანია საქართველოში. როგორც ეს 24-ე შენიშვნაშია მოცემული, ხელმძღვანელობამ მიმოიხილა, კორონავირუსი COVID 19-ის გავლენა კომპანიის ფუნქციონირებაზე: საქართველოს მთავრობის 209-ე დადგენილებით, კომპანიას საგანგებო მდგომარეობის პირობებში არ ეზღუდება საქმიანობა. ამას გარდა, მისი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ხელმძღვანელობა არ მოელის არსებით ნეგატიურ ეფექტს კომპანიის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით. შესაბამისად, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის გამოყენება შესაფერისია კომპანიისთვის.

ახალი ფასს-ების მიღება ან ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2019 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები, და შესწორებები:

ახალი სტანდარტები ან ინტერპრეტაციები, რომლებიც ეფექტურია 2019 წლის 1 იანვრიდან და არსებით გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, არის შემდეგი:

- ფასს 16 „იჯარა“

გავლენა, რომელიც აღნიშნულმა სტანდარტმა იქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე, მოცემულია 21-ე შენიშვნაში. სხვა ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოცემულია ბასსკ-ის მიერ და ძალაში შევა მომდევნო წელს, არ არის მოსალოდნელი, რომ გავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ისინი ან არ არიან რელევანტური კომპანიის საქმიანობასთან ან კომპანიას უკვე აქვს ისეთი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც თავსებადია მათთან.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ პერიოდში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მიუღია. ისეთი სტანდარტები, რომლებიც სავარაუდოდ გავლენას მოახდენს კომპანიაზე ან რომელთა გავლენაც ამჟამად ფასდება, არის შემდეგი:

- ბასს 1 - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და ბასს 8 - სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები (შესწორება - არსებითის განმარტება);
- ფასს 3 - საწარმოთა გაერთიანება (შესწორება - ბიზნესის განმარტება);
- ფინანსური ანგარიშგების განახლებული კონცეპტუალური საფუძვლები.

ამჟამად, კომპანია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

სხვა

კომპანიას არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასსკ-ის მიერ გამოშვებული სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისთვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

კომპანია ახდენს შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვას ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასების გადასინჯვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც შეფასება იქნა გადახედული, თუ აღნიშნული ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს; ან გადასინჯვისა და მომავალ პერიოდებში, თუ გადახედვა ეხება ორივე, მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს.

• **ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები** - ძირითად საშუალებებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა ხდება ხელმძღვანელობის შეფასებებზე დაყრდნობით, თუ რა პერიოდის განმავლობაში აპირებს კომპანია აქტივიდან სარგებლობის მიღებას. პერიოდულად ხდება შეფასებების სისწორის შემოწმება. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებები გამოიწვიოს საბალანსო ღირებულებებსა და პერიოდის სრული შემოსავლის მუხლებში.

• **ფინანსური აქტივების გაუფასურება** - მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (მსდ) გაზომვისას კომპანია ხელმძღვანელობს ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომით და ამისთვის იყენებს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მსდ-ის გასაზომად კომპანია აჯგუფებს სავაჭრო მოთხოვნებს მსგავსი ვადიანობისა და საკრედიტო რისკის საფუძველზე. მოსალოდნელი დანაკარგის განაკვეთის დაანგარიშება ეფუძნება კომპანიის საკრედიტო ზარალების ბოლო სამი წლის ისტორიულ მონაცემს. საკრედიტო დანაკარგების ისტორიული განაკვეთები დაკორექტირებულია მიმდინარე და სამომავლოდ პროგნოზირებადი ინფორმაციით, იმ მაკროეკონომიკურ ფაქტორებზე, რომლებიც მოქმედებენ კომპანიის მომხმარებლებზე. დეტალები ფინანსური აქტივების გაუფასურების შესახებ მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

• **დაბეგვრა** - ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია ახორციელებს ბევრ ოპერაციას და გაანგარიშებას, რომელთათვისაც საბოლოო დაბეგვრის საკითხები განსაზღვრული არ არის. შედეგად კომპანია საგადასახადო ვალდებულებებს აღიარებს სავარაუდო შეფასებების საფუძველზე, იმის შესახებ, ექნება თუ არა ადგილი დამატებით გადასახადების და პროცენტის დარიცხვას. სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზის და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, კომპანია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა არაუადრეტირებული წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებსა და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე.

• **სასამართლო დავები** - კომპანია ანარიცხს სასამართლო დავებთან დაკავშირებით აღიარებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ადგილი აქვს მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარსულში მომხდარი ქმედების შედეგია, მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლობის გასვლა კომპანიისგან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ განსაზღვრა. იქ, სადაც რომელიმე კრიტერიუმში არ კმაყოფილდება, პირობითი ვალდებულება შეიძლება იქნას გაშიფრული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებში. ნებისმიერი პირობითი ვალდებულების დადგომას, რომლის აღიარება ან გაშიფვრა ფინანსურ ანგარიშგებაში ჯერ არ მომხდარა, შეიძლება ჰქონდეს არსებითი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე. აქედან გამომდინარე კომპანიის ხელმძღვანელობისგან აღნიშნული ფაქტი მოითხოვს მნიშვნელოვან შეფასებებს არსებულ თუ მომავალ სასამართლო დავებთან დაკავშირებით. კომპანია განიხილავს ყოველ მიმდინარე სასამართლო დავას და აფასებს მის შედეგებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, რათა განსაზღვროს საჭიროა თუ არა შესაბამისი ანარიცხის შექმნა. შეფასების დროს გაითვალისწინება შემდეგი ფაქტორები: დავის ხასიათი, მომჩივანია თუ მოპასუხე, სასამართლო პროცესის მიმდინარეობა და პოტენციური ზარალის დონე, იურისტების მიმოხილვა და რჩევები, გამოცდილება მსგავსი შემთხვევებიდან და სხვა. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა რამოდენიმე მნიშვნელოვანი დავა, მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანი დავები განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია მოცემულია ამ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არიან ლიკვიდურნი, ან არიან მოკლევადიანი, იგულისხმება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება ახლოსაა რეალურ ღირებულებასთან.

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანიის რისკის წარმომქმნელი ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიებია:

- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები
- სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები
- საიჯარო ვალდებულებები

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, ხელმძღვანელობის მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია ამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა ქვემოთ უფრო დეტალურად არის განხილული.

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა ფინანსურ რისკთან:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდობის რისკი;
- საბაზრო რისკი:
 - საპროცენტო რისკი;
 - სავალუტო რისკი.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური მოცულობის საკრედიტო რისკს.

საკრედიტო რისკის მატარებელი ფინანსური აქტივების მაქსიმალური მოცულობა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სავაჭრო მოთხოვნები	11	12,558	19,425
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	84,315	73,162
		96,873	92,587

კომპანია წარადგენს დებიტორული დავალიანების გაუფასურების ანარიცხს, რომელიც ასახავს მათი გაუფასურების შედეგად მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს („ECL“). აღნიშნული ანარიცხის ძირითადი კომპონენტი არის „ჯგუფური რეზერვი, რომელიც განსაზღვრულია „მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების“ (ECL) მოდელით, შეწონილი ალბათობის საფუძველზე, თითოეული ვადაგადაცილებული ჯგუფისათვის.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზემოთ მოცემული თანხები არის გაუფასურების რეზერვთან დანეტილი თანხები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობის ანალიზი საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეეძლება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე.

ლიკვიდობის რისკის გასაწესებად, ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს მომავალ ფულად ნაკადებს. ლიკვიდობის ანალიზი მოცემულია ქვემოთმოყვანილ ცხრილში. ქვემოთმოყვანილი ინფორმაცია დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის მიერ მომზადებულ ინფორმაციაზე.

ლიკვიდობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	შენიშვნა	3 თვემდე	3 დან 12 თვემდე	1 დან 2 წლამდე	2 დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	9,175	2,718	6,295	5,122	6,885	30,195
საიჯარო ვალდებულებები	6	129	401	570	1,054	4	2,158
		<u>9,304</u>	<u>3,119</u>	<u>6,865</u>	<u>6,176</u>	<u>6,889</u>	<u>32,353</u>

ლიკვიდობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	შენიშვნა	3 თვემდე	3 დან 12 თვემდე	1 დან 2 წლამდე	2 დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	14,010	4,068	3,669	8,988	6,743	37,478
		<u>14,010</u>	<u>4,068</u>	<u>3,669</u>	<u>8,988</u>	<u>6,743</u>	<u>37,478</u>

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიას გააჩნია საკმარისი ლიკვიდობა, რომ დააკმაყოფილოს ვალდებულებები.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყევებს უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	ლარი	აშშ დოლარი	სულ
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11	8,699	3,859	12,558
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	84,315	-	84,315
		93,014	3,859	96,873
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	30,195	-	30,195
საიჯარო ვალდებულებები	6	2,155	3	2,158
		32,350	3	32,353
ღია საბალანსო პოზიცია		60,664	3,856	64,520

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	ლარი	აშშ დოლარი	სულ
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11	16,071	3,354	19,425
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	73,162	-	73,162
		89,233	3,354	92,587
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	31,762	5,716	37,478
		31,762	5,716	37,478
ღია საბალანსო პოზიცია		57,471	(2,362)	55,109

სავალუტო რისკისადმი მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას უცხოური ვალუტის ლართან მიმართებაში 15%-ით ცვლილების შემთხვევაში. 15% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით.

წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების გადაფასების ეფექტი მნიშვნელოვან სავალუტო ნაშთებზე 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018	
სავალუტო რისკის სენსიტიურობა	+15%	-15%	+15%	-15%
აშშ დოლარის ეფექტი	578	(578)	(354)	354

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი დაკავშირებულია საპროცენტო ხარჯის წარმომქმნელ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან, საპროცენტო რისკის ცვალებადობიდან გამომდინარე. კომპანიას აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი რესტრუქტურირებულ სავაჭრო ვალდებულებასა და საიჯარო ვალდებულებებზე. კომპანიამ განსაზღვრა ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი საიჯარო გადასახდელებისთვის და დაიანგარიშა როგორც საშუალო-შეწონილი განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. რესტრუქტურირებული სავაჭრო ვალდებულების საპროცენტო განაკვეთი არის ფიქსირებული.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჯამებს კომპანიის მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიმართ. ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივებსა და საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსურ ვალდებულებებს 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისთვის.

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	84,315	73,162
სულ საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	23,176	23,469
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა	61,139	49,693

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ფასს 7-ის შესაბამისად კომპანიას მოეთხოვება ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებისთვის რეალური ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებას კომპანია ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი აქტიურ ბაზარზე (დაუკორექტირებელი ფასი);
- დონე 2: პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ;
- დონე 3: ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე.

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. ორგანიზაცია ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო რეალურ ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში და სათანადო შეფასებების მეთოდების გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. ორგანიზაცია ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

კომპანიას არ გააჩნია რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები. აქედან გამომდინარე ისინი არ არიან წარმოდგენილნი ფასს 7-ის რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება შეფასებულია პირველი დონის მიხედვით, სხვა დანარჩენი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება განსაზღვრულია მესამე დონის საფუძველზე.

კაპიტალის მართვა

კომპანიის მიზანი კაპიტალის მხარდაჭერის პროცესში არის შემდეგი:

- უზრუნველყოს კომპანიის საქმიანობის უწყვეტად ფუნქციონირება; და
- კომპანიის მფლობელებს მოუტანოს შესაბამისი მოგება.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
('000 ლარში)

5. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

თვითღირებულება	მიწა და შენობა- ნაგებობები	გაზსადენი	აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა	სულ	არამატერიალური აქტივები
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	883	2,407	7,675	9,736	1,702	22,403	119
შესყიდვები	555	-	1,129	2,575	13	4,272	-
გაყიდვები	-	-	(52)	(176)	-	(228)	-
გადატანა	109	-	(22)	-	(87)	-	-
გადატანა მარაგებიდან	-	-	28	-	36	64	-
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,547	2,407	8,758	12,135	1,664	26,511	119
შესყიდვები	-	-	544	1,590	1,903	4,037	-
გაყიდვები	-	-	(514)	(491)	(42)	(1,047)	-
გადატანა	66	-	1,379	19	(1,464)	-	-
გადატანა მარაგებიდან	-	-	100	-	52	152	-
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,613	2,407	10,267	13,253	2,113	29,653	119
დაგროვილი ცვეთა							
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(55)	(605)	(4,530)	(7,777)	(637)	(13,604)	(33)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(10)	(120)	(620)	(760)	(98)	(1,608)	(15)
გაყიდვები	-	-	29	175	-	204	-
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(65)	(725)	(5,121)	(8,362)	(735)	(15,008)	(48)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(14)	(120)	(858)	(1,016)	(103)	(2,111)	(15)
გაყიდვები	-	-	514	491	3	1,008	-
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(79)	(845)	(5,465)	(8,887)	(835)	(16,111)	(63)
საბალანსო ღირებულება							
2018 წლის 31 დეკემბერი	1,482	1,682	3,637	3,773	929	11,503	71
2019 წლის 31 დეკემბერი	1,534	1,562	4,802	4,366	1,278	13,542	56

ისეთი ძირითადი საშუალებების ისტორიული ღირებულება, რომელთა საბალანსო ღირებულებაც წელიწადი და კომპანია ისევ იყენებს წარმოდგენს 10,272 ათას ლარს და 9,685 ათას ლარს, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად. ისტორიული ღირებულება იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც არ არის ექსპლუატაციაში შესული 2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 1,362 ათას ლარსა და 1,813 ათას ლარს, შესაბამისად.

"სხვა აქტივების" კლასიფიკაციაში ხვდება ისეთი ძირითადი საშუალებები, რომლებიც არ არიან შესულნი ექსპლუატაციაში. როდესაც ხდება მათი სხვა ძირითად საშუალებებზე კაპიტალიზება, ეს მოძრაობა აისახება "გადატანაში".

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

6. იჯარები

კომპანია ქირაობს საოფისე და სასაწყობო ფართებს ქ. თბილისში. ფართების იჯარა არის ფიქსირებული იჯარის ვადის განმავლობაში და განსაზღვრულია აშშ დოლარსა და ლარში.

აქტივების გამოყენების უფლება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	ოფისი	საწყობი	სულ
1 იანვარი 2019	119	205	324
შემოსვლა	2,060	-	2,060
ამორტიზაცია	(252)	(34)	(286)
31 დეკემბერი 2019	1,927	171	2,098

საიჯარო ვალდებულება შეიძლება წარდგენილი იქნას შემდეგნაირად:

	ოფისი	საწყობი	სულ
1 იანვარი 2019	119	205	324
შემოსვლა	2,060	-	2,060
პროცენტის ხარჯი	42	24	66
იჯარის გადახდები	(278)	(48)	(326)
კურსთა შორის სხვაობა	34	-	34
31 დეკემბერი 2019	1,977	181	2,158

საიჯარო ვალდებულებები ვადიანობის მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილი იქნას შემდეგნაირად:

	3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 2 წლამდე	2-დან 5 წლამდე	5 წლის შემდეგ	სულ
საიჯარო ვალდებულებები	129	401	570	1,054	4	2,158

7. სხვა გრძელვადიანი აქტივები

სხვა გრძელვადიანი აქტივები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2019	2018
ნაშთი 1 იანვარს	19,811	23,949
შესყიდვა და მშენებლობა	37,129	25,130
მესაკუთრეზე განაწილება	(22,646)	(29,347)
მარაგებიდან გადატანა	50	79
ნაშთი 31 დეკემბერს	34,344	19,811

სხვა გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია საშუალო და დაბალი წნევის გაზის მილსადენების სახით, რომლებიც შენდება მფლობელის, საქართველოს მთავრობის განკარგულების შესაბამისად, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს შუამავლობით, საქართველოს მოსახლეობის გაზომომარაგების ხელშეწყობის ღონისძიებების უზრუნველყოფის მიზნით - შესაბამისი პროექტის განხორციელების ფარგლებში. კომპანიის ხელმძღვანელობისთვის ჯერჯერობით უცნობია კომპანია აღნიშნულ აქტივებს გამოიყენებს საკუთარი მიზნებისთვის, გადასცემს მესაკუთრეს, თუ მოხდება მათი გასხვისება.

გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსი ღირებულებით 6,771 ათასი ლარი მოიცავს ქ. წალენჯიხის გაზიფიცირების პროექტისთვის გადახდილ ავანსს.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

8. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში

კომპანია ფლობს 2,000 ათასი ლარის ოდენობის (2018: 2,000 ათასი ლარი) წილს მეკავშირე საწარმოში, რაც შეადგენს მფლობელთა წილის 40%-ს, მაგრამ 50%-ზე ნაკლებ ხმის მიცემის უფლებებს. კომპანიამ განსაზღვრა, რომ მას გააჩნია მეკავშირე კომპანიაში მნიშვნელოვანი გავლენა, რადგან კომპანიას ჰყავს წარმომადგენლობა მეკავშირის საბჭოში. მეკავშირე კომპანია არ ფუნქციონირებდა 2019 და 2018 წლებში.

ხელმძღვანელობისათვის ჯერ-ჯერობით უცნობია კომპანია დაიწყებს საქმიანობას თუ ის გადაეცემა მესაკუთრეს ან გასხვისდება.

9. მარაგები

მარაგები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ბუნებრივი აირის მარაგი	3,759	3,991
მასალები, საწვავი და სხვა მარაგები	4,703	5,160
	8,462	9,151

10. საგადასახადო აქტივი

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს გაერთიანებულ ანგარიშზე. შედეგად, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივსა და ვალდებულებას ნეტო ღირებულებით, თანხით 8,926 ათასი ლარი და 5,849 ათასი ლარი, შესაბამისად.

11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო მოთხოვნები	12,766	20,088
სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	(208)	(663)
ფინანსური აქტივები - წმინდა	12,558	19,425
არაფინანსური აქტივები		
გაცემული ავანსები	60	57
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12,618	19,482

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება, რომელიც კლასიფიცირებულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, არსებითად არ განსხვავდება მათი რეალური ღირებულებისაგან.

იმისათვის, რომ განსაზღვროს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი, კომპანია იყენებს გამარტივებულ მეთოდს ფასს 9-ის შესაბამისად. მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განსაზღვრისთვის, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები დაჯგუფებულია ხანდაზმულობის მიხედვით.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთები ეფუძნება კომპანიის ბოლო სამი წლის საკრედიტო გაუფასურების გამოცდილებას. ისტორიული მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთი დაკორექტირდა არსებული და სამომავლო მაკროეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებით, რომელიც გავლენას ახდენს კომპანიის მომხმარებლებზე.

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხი ვადაგადაცილების დღეების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	მიმდინარე	31-60 დღე	61-120 დღე	121-180 დღე	181-360 დღე	>360 დღეზე	სულ
მოსალოდნელი დანაკარგი	1%	3%	10%	50%	70%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნა							
მთლიანი ღირებულება	12,647	12	24	5	4	74	12,766
ანარიცხი მოსალოდნელ დანაკარგზე	126	-	2	3	3	74	208

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხი ვადაგადაცილების დღეების მიხედვით 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	მიმდინარე	31-60 დღე	61-120 დღე	121-180 დღე	181-360 დღე	>360 დღეზე	სულ
მოსალოდნელი დანაკარგი	1%	3%	10%	50%	70%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნა							
მთლიანი ღირებულება	18,655	252	455	470	230	26	20,088
ანარიცხი მოსალოდნელ დანაკარგზე	187	8	46	235	161	26	663

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2019	2018
1 იანვარი	663	1,967
ზრდა საანგარიშგებო წლის მანძილზე	80	315
ამოღება	(535)	(68)
გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება	(455)	247
საანგარიშგებო წლის მანძილზე ჩამოწერილი უიმედო მოთხოვნები	-	(1,551)
31 დეკემბერი	208	663

დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობისა და ვალუტის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სს „საქართველოს ბანკი“	54,307	73,153
სს „თიბისი ბანკი“	30,000	-
სს „ლიბერთი ბანკი“	6	6
სს „ტერა ბანკი“	2	3
	84,315	73,162

დამატებითი ინფორმაცია ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ვალუტის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

კომპანიას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბანკო ანგარიშებზე განთავსებული ჰქონდა ორი დეპოზიტი სს „საქართველოს ბანკსა“ და სს „თიბისი ბანკში“ 49,405 ათასი და 30,000 ათასი ლარით, შესაბამისად. დეპოზიტების წლიური საპროცენტო განაკვეთებია 9% და 8.17%, შესაბამისად. სს „თიბისი ბანკის“ დეპოზიტი ექვსთვიანია და ვადა ამოწურა 2020 წლის 26 იანვარს, ხოლო საქართველოს ბანკის დეპოზიტი კი მოთხოვნამდეა.

3 თვეზე მეტი ხანგრძლივობის დეპოზიტები წარმოადგენს მაღალი ლიკვიდურობის აქტივებს, რომელთა განადგება კომპანიას შეუძლია ბანკში, მოკლე ვადაში წარდგენილი ცნობის საფუძველზე, ამასთან მისი ღირებულების უმნიშვნელო ცვლილებით. აქედან გამომდინარე კომპანია მათ წარადგენს, როგორც ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს „საქართველოს ბანკში“ კომპანიას განთავსებული ჰქონდა 73,109 ათასი ლარის ოდენობის მოთხოვნამდე დეპოზიტი.

13. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს სადამფუძნებლო დოკუმენტებში მოცემულ კომპანიის კაპიტალის ნომინალურ თანხას და ექვემდებარება სახელმწიფო რეგისტრაციას.

საწესდებო კაპიტალის მფლობელები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დივიდენდები მათი დროდადრო გამოცხადებისას, ასევე ისარგებლონ კომპანიის შეხვედრებზე მათი წილის შესაბამისი ხმების რაოდენობით.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიის გასანაწილებელი რეზერვი იზღუდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, როგორც ნაჩვენებია კომპანიის ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

საწესდებო კაპიტალი შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	%	31 დეკემბერი 2019	%	31 დეკემბერი 2018
სახელმწიფო	100%	34,243	100%	56,259
	100%	34,243	100%	56,259

საწესდებო კაპიტალში მოძრაობა შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2019	2018
ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	56,259	83,502
მესაკუთრის მიერ შემოტანილი ძირითადი საშუალებები	-	805
მესაკუთრის მიერ შემოტანილი მარაგები	630	-
მესაკუთრეზე განაწილება	(22,646)	(28,048)
ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	34,243	56,259

2019 და 2018 წლების განმავლობაში 22,646 ათასი ლარის და 28,048 ათასი ლარის ღირებულების გაზსადენები, საწესდებო კაპიტალის შემცირების შედეგად გადაეცა მესაკუთრეს.

ასევე, 2018 წელს 1,298 ათასი ლარის ღირებულების გაზსადენები გადაეცა მესაკუთრეს დივიდენდის სახით, გაუნაწილებელი მოგებიდან. 2019 წელს არ მომხდარა დივიდენდის გამოცხადება და გაცემა.

მიზნობრივი კაპიტალი

2019 წელს კომპანიამ სახელმწიფოსგან მიიღო 40,000 ათასი ლარის მიზნობრივი კაპიტალური ტრანსფერი, საქართველოს მასშტაბით გაზიფიცირების საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოების განხორციელებისათვის.

დამატებითი შენატანები კაპიტალში

დამატებითი შენატანები კაპიტალში მოიცავს იმ ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც კომპანიამ მიიღო საქართველოს მთავრობის მიერ იმ დაგროვილი რესტრუქტურირებული საგადასახადო ვალდებულების გაუქმებით, რომელიც კომპანიას წარმოეშვა 2002-2005 წლების პერიოდში.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
 ('000 ლარში)

14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო ვალდებულებები	29,649	36,932
ვალდებულებები მეკავშირე კომპანიასთან*	546	546
	30,195	37,478
არაფინანსური ვალდებულებები		
ანარიცხი	-	640
ავანსები	200	200
	30,395	38,318
 მიმდინარე	12,093	18,918
გრძელვადიანი	18,302	19,400
	30,395	38,318

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომელიც კლასიფიცირებულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, არსებითად არ განსხვავდება მათი რეალური ღირებულებისაგან.

* მეკავშირე კომპანიის წინაშე არსებული ვალდებულები წარმოადგენს 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საინვესტიციო ობიექტის კაპიტალში შესატანი კაპიტალის გადაუხდელ წილს (შენიშვნა 8).

2017 წლის 16 ნოემბერს კომპანიამ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ ხელი მოაწერა შეთანხმებას მაგისტრალური გაზსადენის იჯარით წარმოქმნილი ვალდებულების რესტრუქტურირებასთან დაკავშირებით. მხარეები შეთანხმდნენ გადახდის გრაფიკზე, რომლის თანახმადაც ვალდებულება სრულად დაიფარება 2025 წლის ბოლოს. ვალის რესტრუქტურირება იწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს პირობებში, შესაბამისად რესტრუქტურირების დაწყების დღეს კომპანიამ შეწყვიტა არსებული ვალდებულების აღიარება და აღიარა ახალი ვალდებულება განახლებული პირობების შესაბამისად, განსხვავება აღიარებულ იქნა როგორც ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტით მიღებული მოგება მოგება-ზარალისა და სხვა შემოსავლების ნაწილში. მიმდინარე საბალანსო ღირებულება გაანგარიშებულ იქნა მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულებით 10.86%-იანი საბაზრო განაკვეთის მეშვეობით (შენიშვნა 20).

დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ვადიანობისა და ვალუტის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

15. ამონაგები

ამონაგები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2019	2018
ამონაგები გაზის ტრანსპორტირების მომსახურებიდან	93,610	81,035
გაზის რეალიზაცია მომხმარებლებზე	20,526	21,267
სხვა	1,294	1,279
	115,430	103,581

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

16. გაზის თვითღირებულება

გაზის თვითღირებულება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2019	2018
გაზის თვითღირებულება	(18,576)	(19,514)
გაზის ფაქტიური დანაკარგი (წმინდა)	(17,139)	(13,747)
	(35,715)	(33,261)

2019 და 2018 წლების განმავლობაში, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნული კომისიის 2017 წლის 15 მარტის ბრძანების შესაბამისად, კორპორაცია და კომპანია გაზის მოცულობის საზომ ბაზად იყენებს 20 გრადუსს.

17. მილსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯი

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციისგან“ კომპანიას შენახვისა და ოპერირების მიზნებისათვის გადმოცემული აქვს გაზის მაგისტრალური მილსადენი და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურა. ხელშეკრულება შეუქცევადია და ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრამდე. მილსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯი ფიქსირებულია და დგინდება ყოველი წლისთვის მხარეებს შორის შეთანხმების შედეგად.

კომპანია პასუხისმგებელია მილსადენის შეკეთების, შენახვის, ოპერირებისა და უსაფრთხოების დანახარჯებზე. სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ პასუხისმგებელია მხოლოდ კაპიტალურ დანახარჯებზე.

2019 და 2018 წლების განმავლობაში გაზის მაგისტრალური მილსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯმა შეადგინა 43,000 ათასი ლარი და 42,000 ათასი ლარი, შესაბამისად.

18. სხვა ხარჯები

სხვა ხარჯები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2019	2018
მასალებისა და შეკეთების ხარჯები	(2,354)	(1,726)
საწვავისა და ტრანსპორტირების ხარჯები	(1,082)	(984)
კომუნალური და საკომისიო ხარჯები	(277)	(218)
მივლინების ხარჯი	(146)	(118)
მარეგულირებელი მოსაკრებელი	(136)	(127)
დაზღვევის ხარჯი	(104)	(84)
ბანკის საკომისიო და პროფესიული მომსახურების ხარჯები*	(84)	(86)
საიჯარო ხარჯი	(61)	(212)
გაუფასურების ხარჯი	-	(247)
სხვა ხარჯები	(361)	(125)
	(4,605)	(3,927)

*ბანკის საკომისიო და პროფესიული მომსახურების ხარჯები მოიცავს, აუდიტორული მომსახურების ხარჯს ღირებულებით 51 ათასი ლარი და 52 ათასი ლარი 2019 და 2018 წლებისთვის, შესაბამისად.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

19. სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავალი შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2019	2018
საურავი	394	199
სარგებელი გაუფასურები რეზერვის ცვლილებიდან	455	-
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან და ჩამოწერიდან მიღებული მოგება	188	-
სხვა შემოსავლები	61	264
	1,098	463

20. წმინდა ფინანსური შემოსავალი

წმინდა ფინანსური შემოსავალი შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	6,184	6,810
ფინანსური ვალდებულების ამორტიზების ეფექტი*	(2,550)	(2,790)
საიჯარო ვალდებულებების ამორტიზების ეფექტი	(66)	-
	3,568	4,020

*ფინანსური ვალდებულების ამორტიზების ეფექტის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მე-14 შენიშვნაში.

21. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტი

კომპანია იყენებს ფასს 16-ს 2019 წლის 1 იანვრის თარიღით. კომპანიამ არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის გამო. შესაბამისად, შესადარისი პერიოდის ფინანსური ანგარიშგება არ არის გადაანგარიშებული. აღნიშნული სახით მოცემულ სტანდარტზე გადასვლა გულისხმობს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტის აღიარებას სტანდარტის პირველადი გამოყენებისას (2019 წლის 1 იანვარი) კაპიტალის საწყის ნაშთში. ამ ცვლილების ეფექტი, მოცემულია ქვემოთ.

ფასს 16 ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან, რომელმაც ჩაანაცვლა ბასს 17 – „იჯარა“ და ფასიკ 4 – „როგორ განვსაზღვროთ შეიცავს თუ არა კომპონენტი იჯარას“. ფასს 16-ის შესაბამისად მიღებული იჯარა აღიარდება, როგორც აქტივი და ვალდებულება. ფასს 16 ითვალისწინებს გამარტივებულ მიდგომას იმ საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის, რომელთა ვადა 12 თვეზე ნაკლებია ან რომელიც უკავშირდება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივის იჯარას. გაცემული საიჯარო ხელშეკრულებების აღრიცხვისთვის ფასს 16-ის მოთხოვნები არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის მოთხოვნებისგან. კომპანიას არ აქვს მნიშვნელოვანი საიჯარო საქმიანობა, როგორც მეიჯარეს.

გადასვლის მეთოდი და გამოყენებული გათავისუფლება

კომპანიამ გამოიყენა პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომა: სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის არ ევალუა იმის ხელახლა შეფასება, ხელშეკრულება წარმოადგენს თუ არა საიჯარო ხელშეკრულებას, ან შეიცავს თუ არა იგი იჯარას. ისეთი ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც ადრე ბასს 17-ის „იჯარა“ და ფასიკ 4-ის „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“ შესაბამისად კლასიფიცირებული არ ჰქონდა, როგორც იჯარის შემცველი ხელშეკრულება არ მოხდა ფასს 16-ის გამოყენება. ფასს 16-ის მიხედვით იჯარის იდენტიფიკაცია გამოყენებულ იქნა მხოლოდ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც დაიწყო ან ცვლილება შევიდა 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ.

21. საადრიცხო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტი (გაგრძელება)

ფასს 16-ით დაშვებულია გათავისუფლებები, რომელთა ნაწილი ეხება სტანდარტის პირველადი გამოყენების შემთხვევას. ადრე, ფასს 17-ით საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირებული იჯარის მიმართ კომპანიამ გამოიყენა ფასს 16-ის შემდეგი გათავისუფლება: არ გაითვალისწინა თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღით აქტივების გამოყენების უფლების შეფასებაში, იმ იჯარებისთვის, რომლებისთვისაც აქტივების გამოყენების უფლება იყო განსაზღვრული ისე, როგორც განსაზღვრა მოხდებოდა იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ფასს 16-ის გამოყენების შემთხვევაში;

როგორც მოიჯარე, კომპანია ძველ პერიოდებში აკლასიფიცირებდა იჯარას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარად, იმის მიხედვით ხდებოდა თუ არა საიჯარო აქტივთან დაკავშირებული არსებითი რისკისა და სარგებლის გადაცემა. ფასს 16-ის მიხედვით, კომპანია უმეტესი იჯარის შემთხვევაში აღიარებს გამოყენების უფლების სახით არსებულ აქტივს და საიჯარო ვალდებულებას.

ფასს 16-ის დანერგვის შედეგად კომპანიამ აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები აღიარა შემდეგნაირად:

კლასიფიკაცია ფასს 17-ით	აქტივების გამოყენების უფლება	საიჯარო ვალდებულებები
საოპერაციო იჯარა	საოფისე და სასაწყობო ფართების იჯარისთვის: აქტივების გამოყენების უფლება აღიარებულია საიჯარო ვალდებულების ტოლი თანხით შესწორებული წინასწარი გადახდებითა და დარიცხული ვალდებულებით.	აღიარებულია მომავალი საიჯარო გადასახდელების ზღვრული სასესხო განაკვეთით დისკონტირებული ღირებულებით 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ზღვრულ სასესხო განაკვეთად ლარში განსაზღვრული იჯარებისთვის საშუალო შეწონილ განაკვეთად გამოყენებულ იქნა 7.17%-12.28%-ი, ხოლო აშშ დოლარისთვის - 8.85%-11.67%-ი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ის არეები, რომელზეც გავლენა იქონია ფასს-16-ის დანერგვამ:

31 დეკემბერი 2018

	თავდაპირველად წარდგენილი	ფასს 16	1 იანვარი 2019
აქტივები			
აქტივების გამოყენების უფლება	(ა)	-	324
ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	(ბ)	-	324

(ა) აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება არის საოპერაციო ტიპის იჯარისთვის.

(ბ) ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განმარტებული მინიმალური საიჯარო გადასახდელებიდან ფასს 16-ის მიხედვით 2019 წლის 1 იანვარს აღიარებულ საიჯარო ვალდებულებამდე.

21. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტი (გაგრძელება)

	1 იანვარი 2019
მინიმალური საიჯარო გადასახდელები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	417
გამოკლებული: თავდაპირველი აღიარებისას ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით ამორტიზების ეფექტი	(93)
საიჯარო ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	324

ფასს 16-ის მოთხოვნების შესაბამისად მიღსადენის გამოყენებისა და შენახვის უფლების ხელშეკრულებამ (დეტალებისთვის იხილეთ მე-17 შენიშვნა) არ დააკმაყოფილა იჯარის პირობები და იგი 2019 და 2018 წლების პერიოდში წარდგა როგორც მიღსადენის ოპერირებისა და შენახვის ხარჯი, შესაბამისად. აღნიშნული ხელშეკრულება არ აკმაყოფილებდა ფასს 16-ის შემდეგ მოთხოვნებს:

ა) ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთელი სარგებლის მიღების უფლება; და

ბ) იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება.

22. პირობითი ვალდებულებები**დაზღვევა**

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების ფაზაშია, შესაბამისად მსოფლიოს სხვა ნაწილისათვის მიღებული სადაზღვევო დაცვის ბევრი ფორმა ჯერჯერობით საქართველოში სრულად ხელმისაწვდომი არ არის. კომპანიას არ აქვს სრული სადაზღვევო დაფარვა საკუთარ დანადგარ-აღჭურვილობაზე, საქმიანობის შეჩერებაზე ან მესამე პირთა მიმართებაში ქონებრივ ან გარემოსდაცვით ვალდებულებაზე, რომლებიც შესაძლოა წარმოიშვას კომპანიის საკუთრების ფარგლებში მომხდარი უბედური შემთხვევების შედეგად ან ოპერაციებთან დაკავშირებით. სანამ კომპანია არ მიიღებს შესაფერის სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს რისკი, რომ შესაძლო ზარალს ან ზოგიერთი აქტივის განადგურებას შეიძლება ჰქონდეს არსებითად საზიანო გავლენა კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ პოზიციაზე.

სასამართლო დავა

კომპანია წარმოადგენს მოპასუხე მხარეს სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის მიერ აღძრულ დავაში, სადაც კორპორაცია კომპანიას სთხოვს 10,140 ათასი ლარის ზარალის ანაზღაურებას, მიღსადენის იჯარის, მიზარებისა და გაზის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის გამო. აღნიშნული დავა მოიცავს ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული მისაწოდებელი გაზის მოცულობის მიუწოდებლობით და მაგისტრალური გაზსადენების დაზიანებისთვის გამოწვეული ზარალის ანაზღაურებას. აღნიშნული დავა წარმოებს სააპელაციო სასამართლოში. 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღნიშნული დავის მოსალოდნელი ზიანის წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია, აქედან გამომდინარე კომპანია ამასთან დაკავშირებით არანაირ ვალდებულებას ანგარიშგებაში არ აღიარებს. ხელმძღვანელობა არ მოელოა რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე კომპანიიდან მოხდება მომავალში სარგებლის გასვლა.

დაბეგვრის გაუთვალისწინებელი გარემოებები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მისთვის დამახასიათებელია სასამართლო გადაწყვეტილებებისა და დებულებების ხშირი ცვლილება. საგადასახადო ნორმები ხშირად ბუნდოვანი და წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად განიმარტება. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია კომპანიას დააკისროს დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლიდან, როდესაც ადგილი ჰქონდა სამართალდარღვევას, სამი წელია გასული.

22. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ზემოთხსენებული საგადასახადო გარემო ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც საქართველოში უფრო არსებითია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობის აზრით, იგი ადეკვატურად ასრულებს საგადასახადო ვალდებულებებს, ხელმძღვანელობს რა საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების, ოფიციალური აქტებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესაბამისად. მიუხედავად ამისა, შესაბამისი საგადასახადო ორგანოების კომპანიისაგან განსხვავებულმა პოზიციამ შესაძლოა არსებითი გავლენა იქონიოს ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოში გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რეგულაციების აღსრულება განვითარების ეტაპზეა და სახელმწიფო ორგანოების შესაბამისი ზომები მუდმივად გადახედვას ექვემდებარება. კომპანია პერიოდულად ახდენს თავისი ვალდებულებების შეფასებას გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რეგულაციების შესაბამისად. ვალდებულებების განსაზღვრისთანავე მათი დაუყოვნებლივი აღიარება ხდება. პოტენციური ვალდებულებები, რომლებიც შესაძლოა მოქმედი რეგულაციების ცვლილების შედეგად წარმოიშვას, შეფასებას არ ექვემდებარება, თუმცა შესაძლოა, რომ არსებითი იყოს. მოქმედი კანონმდებლობის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ არ არსებობს არსებითი ვალდებულებები გარემოზე მიყენებული ზიანის ასანაზღაურებლად.

23. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

- ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;
- ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;
- გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;
- დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივარ კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ.

დაკავშირებული მხარეების შენიშვნა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018	
	ნაშთი დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის	ნაშთი დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
ფინანსური ანგარიშგების არე/ დაკავშირებული მხარე				
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	897	12,618	740	19,482
სახელმწიფოს კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	897		740	
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	25,270	30,395	27,619	38,318
სახელმწიფოს კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	25,270		27,619	

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

23. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

კომპანიის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდა დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული შემდეგი ოპერაციები:

ფინანსური ანგარიშგების არე/ დაკავშირებული მხარე	2019		2018	
	ოპერაცია დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის	ნაშთი დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
ამონაგები	5,498	115,430	4,540	103,581
სახელმწიფოს კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	5,498		4,540	
მილსადენის ოჯარის ხარჯი	(43,000)	(43,000)	(42,000)	(42,000)
სახელმწიფოს კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	(43,000)		(42,000)	
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	(2,550)	3,568	(2,790)	4,020
სახელმწიფოს კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	(2,550)		(2,790)	

ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავს სახელშეკრულებო ხელფასსა და სხვა ანაზღაურებას. სულ ხელმძღვანელობის ანაზღაურება არის 1,223 ათასი ლარი (2018: 721 ათასი ლარი).

24. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირების ტარიფი საქართველოს მასშტაბით 2020-22 წლების პერიოდებისთვის საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკ“) მიერ 1,000 კუბურ მეტრზე განისაზღვრა 18.95 ლარით.

2019 წლის ბოლოს ჩინეთში გავრცელდა ახალი კორონა ვირუსი (COVID-19). მიუხედავად იმისა, რომ მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციისათვის ცნობილი იყო გარკვეული შემთხვევების შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათ კორონავირუსი, როგორც გლობალური საფრთხე შეაფასეს მხოლოდ 2020 წლის 31 იანვარს, რადგან ვირუსის მნიშვნელოვანი განვითარება-გავრცელება არ მომხდარა 2020 წლის იანვრამდე. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ კორონა ვირუსის დაავადების სწრაფად გავრცელების გამო პანდემია გამოაცხადა. 2020 წლის 21 მარტს საქართველოს მთავრობის მიერ ვირუსის - კოვიდ-19-ის (COVID-19) გავრცელების პრევენციის მიზნით ქვეყნის მასშტაბით გამოცხადდა საგანგებო ვითარება. საქართველოს მთავრობის 209-ე დადგენილებით, კომპანიას საგანგებო მდგომარეობის პირობებში არ ეზღუდება საქმიანობა. ვირუსის შესაძლო ეფექტის განსაზღვრა კომპანიისთვის ამ ეტაპზე შეუძლებელია, თუმცა მისი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ხელმძღვანელობა არ მოელის არსებით ნეგატიურ ეფექტს კომპანიის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით. ზოგადად ვირუსმა შესაძლოა ბევრ ინდუსტრიაზე მოახდინოს უარყოფითი ზეგავლენა შემდგომი მიზეზების გამო:

- საქონელსა და მომსახურებაზე მომხმარებლის მოთხოვნის შემცირება, დაკარგული შემოსავალი, მომხმარებელთა თავისუფლად გადაადგილების შეზღუდვის გამო

- კაპიტალური ინვესტიციების ნაკლებობა, მშენებლობების შემცირება, მომხმარებელთა მოთხოვნილებების შემცირების გამო პროდუქტებსა და მომსახურებაზე

- ფინანსურ აქტივებზე საბაზრო ფასების შემცირება, კაპიტალისა და სავალდებულო ინსტრუმენტების ჩათვლით

- გლობალური მიწოდების ქსელის მოშლა, ადამიანებისა და საქონლის გადაადგილებაზე დაწესებული შეზღუდვების გამო.

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. სააღრიცხვო პოლიტიკა უცვლელად არის გამოყენებული თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები

ა) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

თავის ოპერაციებში კომპანია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კომპანიის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს ქართულ ლარს.

ბ) ოპერაციები და ნაშთები

უცხოურ ვალუტაში არსებული ოპერაციები გადაიანგარიშება ფუნქციონალურ ვალუტაში ოპერაციის დღეს დადგენილი გაცვლითი კურსების შესაბამისად ან იმ თარიღში არსებული კურსით, რომელშიც მოხდა გადაფასება. უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის.

კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება პერიოდის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როგორც „მოგება საკურსო სხვაობიდან“.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბერს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი (საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი) იყო შემდეგი:

	<i>აშშ დოლარი</i>
კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.8677
კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.6766

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების მიხედვით ფინანსური აქტივები შეიძლება დაკლასიფიცირდეს სამ კატეგორიად - „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული, ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“.

კომპანიის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება კომპანიის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დააკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიად „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი

მოცემული აქტივები წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებიდან (მაგ. სავაჭრო მოთხოვნები), ასევე მოიცავს სხვა სახის ფინანსურ აქტივებს, რომლის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირს და მასზე დარიცხულ პროცენტს. ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით.

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მიმდინარე სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრისის გამოყენებით. კომპანია საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპოდენციით, რომელიც აღიარებულია ხარჯად მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. კომპანია სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს რომ სავაჭრო მოთხოვნა აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებს. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს საღარიბოში არსებულ ფულს, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, სხვა მოკლევადიან მაღალი სიხშირის ინვესტიციებს, რომლის დასრულების ვადაც განისაზღვრება სამი ან ნაკლები თვით ან მათი განადგობა არ არის დაკავშირებული არსებით ფულად დანაკარგებთან.

ფინანსური ვალდებულებები

მიზნიდან გამომდინარე კომპანია მის ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. კომპანიას ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირებული აქვს „სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებებს, სხვა მიმდინარე ვალდებულებებსა და საიჯარო ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანეტება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფინანსური ვალდებულებებისა და აქტივების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ნებისმიერი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივში, რომელიც უნარჩუნდება კომპანიას, მის მიერ აღიარდება, როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარები

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

კომპანია ფასს 16-ს იყენებს 2019 წლის 1 იანვრის თარიღიდან. კომპანიამ არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტზე გადასვლის დროს. მოცემულ სტანდარტზე გადასვლის ეფექტის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ 21-ე შენიშვნა. ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა რელევანტურია 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული საანგარიშო პერიოდებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარემ საიჯარო ვალდებულება უნდა შეაფასოს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირება უნდა განხორციელდეს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ეს შეუძლებელია (როგორც ეს ხშირად ხდება), გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი.

აქტივების გამოყენების უფლება უნდა შეფასდეს საიჯარო ვალდებულებების თანხით და უნდა მოიცავდეს:

- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთის გამოკლებით.

აქტივს ცვეთა უნდა დაერიცხოს წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე, ან აქტივის ეკონომიკური ვადის განმვალობაში, თუ ეს უკანასკნელი განხილულია, როგორც უფრო მცირე ვადის მქონე, ვიდრე საიჯარო ვადა.

როდესაც კომპანია ცვლის იჯარის ვადას (იმიტომ რომ, მაგალითად, მან ხელახლა შეაფასა იჯარის გახანგრძლივების, ან შეწყვეტის უფლება), საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით, კომპანიამ ხელახლა უნდა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი უნდა აღიარდეს მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება ეყრდნობა მიღების რიგითობის პრინციპს, გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილი მეთოდის საფუძველზე და მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლის გაწევაც საჭიროა მარაგების შესაძენად, საწარმოებლად, გადასამუშავებლად და დანიშნულების ადგილამდე მისატანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის ბიზნესის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში მარაგების მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას გამოკლებული მათი დასრულებისა და გაყიდვის ხარჯები.

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები შეფასებულია, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომელიც პირდაპირ კავშირშია აქტივის შეძენასთან. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივების ღირებულება მოიცავს პირდაპირი შრომისა და გამოყენებული მასალების ღირებულებას, ასევე აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან დაკავშირებულ ნებისმიერი სახის დანახარჯს და ნივთების დემონტაჟისა და თავიანთი ადგილმდებარეობიდან მოხსნის ღირებულებას. ძირითადი საშუალებებისთვის შეძენილი კომპიუტერული პროგრამა, რომელიც მისი ფუნქციონირებისთვის აუცილებელია, კაპიტალიზდება როგორც შესაბამისი ძირითადი საშუალების ნაწილი.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ცალკეული ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადა ერთმანეთისაგან განსხვავდება, ისინი აღირიცხებიან ძირითადი საშუალებების ცალ-ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

ძირითადი საშუალებების ერთეულის რეალიზაციიდან მიღებული სარგებელი ან დანაკარგი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების წმინდა საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვიდან ამონაგებს შორის სხვაობა და, შესაბამისად, აისახება მოგება ან ზარალში სხვა შემოსავლების/სხვა ხარჯების ნაწილში.

შემდგომი ხარჯები

ძირითადი საშუალებების ერთეულის ჩანაცვლების ღირებულება აისახება საბალანსო ღირებულებით, თუ იგი უზრუნველყოფს მოსალოდნელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლას კომპანიაში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. ჩანაცვლებული ნაწილის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ძირითადი საშუალებების მოვლა-შენახვის ყოველდღიური ხარჯები გაწვევისთანავე აისახება მოგება ან ზარალში.

ცვეთა

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ცვეთის დაანგარიშება ხდება მათი დამონტაჟებისა და გამოყენების მზაობის დღიდან, რაც შეეხება „კომპანიის“ მიერ აშენებულ აქტივებს, მათი ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივების საბოლოო მდგომარეობამდე მიყვანის და მათი გამოყენების მზაობის დღიდან. ცვეთა იანგარიშება ცვეთადი ღირებულებიდან, რომელიც არის აქტივის თვითღირებულებას გამოკლებული აქტივის ნარჩენი ღირებულება.

ძირითად საშუალებებს ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით ცალკეული აქტივისათვის განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება.

ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წელი)
შენობა-ნაგებობები	20
აღჭურვილობა	5
გაზსადენი	20
სატრანსპორტო საშუალებები	5
სხვა	2-13

სასარგებლო მომსახურების ვადა და სალიკვიდაციო ღირებულება მიმოხილვა და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით და შემდგომში ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯს მოიცავს ადმინისტრაციული ხარჯები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზირდება 7 წლიან ვადაზე. ყველა არამატერიალური აქტივი ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება განიხილება ყოველი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ვერ ხერხდება, ერთიანდება მცირე აქტივთა ჯგუფებში. ეს ჯგუფები („ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული“, „ფსწე“), მუდმივი გამოყენების პირობებში, უზრუნველყოფენ ფულადი ნაკადების ისეთ შემოდინებას, რომელიც სრულიად დამოუკიდებელია სხვა აქტივების ან აქტივთა ჯგუფის მიერ წარმომქმნელი ფულადი ნაკადებისგან.

აქტივის ან „ფსწე“-ს ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და საბაზრო ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებს შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება გადასახადების გადახდამდე დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით ასახავს ფულის დროში ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ამ აქტივებისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში თუ აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან მიმართებაში გამოყოფილია აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად თანაბარი პროპორციის საფუძველზე.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუფასურების ზარალის შემცირების ან აღმოფხვრის რაიმე ნიშნის გამოსავლენად ხელახლა ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებულ დაშვებებში ცვლილებას ჰქონდა ადგილი. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ ღირებულებას, ცვეთისა და ამორტიზაციის გათვალისწინებით, რაც ექნებოდა აქტივს, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

სხვა გრძელვადიანი აქტივები

სხვა გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია დაბალი წნევის გაზის მილსადენების სახით, რომელიც შენდება მფლობელის, საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტროს, ბრძანების შესაბამისად „სოფლებში მილსადენების მშენებლობის“ პროექტის განხორციელების ფარგლებში. მშენებლობა ფინანსდება მფლობელის მიერ გაკეთებული ფულადი შენატანებით, „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალის გაზრდით. კომპანია არ მართავს აღნიშნულ აქტივებს და შესაბამისად, არ არიცხავს მათ ცვეთას. მშენებლობის დასრულების შემდეგ ხდება გაზის მილსადენების გადაცემა მფლობელისთვის მათი საბალანსო ღირებულებით, რაც არსებითად არ განსხვავდება მათი სამართლიანი ღირებულებისგან.

ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში

მეკავშირე საწარმო არის საწარმო, რომელზეც კომპანიას გააჩნია მნიშვნელოვანი გავლენა (პირდაპირ ან არაპირდაპირ) და არ გააჩნია კონტროლი. მნიშვნელოვანი გავლენას როგორც წესი თან ახლავს მეკავშირე საწარმოს წილის 20-50%-ის ფლობა. მნიშვნელოვანი გავლენა ნიშნავს კომპანიის მიერ ინვესტირებული საწარმოს ფინანსური და საწარმოო პოლიტიკის გადაწყვეტილებების მიღებაში მონაწილეობის უფლებას, რაც არ გულისხმობს კომპანიის მიერ ამ პოლიტიკაზე კონტროლის ან ერთობლივი კონტროლის უფლებას.

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მეკავშირე საწარმოში დაბანდებულ ინვესტიციებს კომპანია აღრიცხვას კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით. კაპიტალ-მეთოდი ისეთი სააღრიცხვო მეთოდი, რომელიც გულისხმობს ინვესტიციის თავდაპირველ აღრიცხვას თვითღირებულების საფუძველზე, ხოლო შემდეგ მის კორექტირებას მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოების წმინდა აქტივებში არსებული კომპანიის წილის შემცირების შემდგომი ცვლილების შესაბამისად. კომპანიის მოგება ან ზარალი მოიცავს მის წილს ინვესტირებული საწარმოს მოგებაში ან ზარალში. მიღებული დივიდენდებით მცირდება ინვესტიციის ოდენობა მეკავშირე საწარმოში.

თუ კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს ზარალში ტოლია ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, კომპანია წყვეტს შემდგომი პერიოდის ზარალში მისი წილის აღიარებას. მას შემდეგ, რაც კომპანიის წილი ნულამდე ეცემა, წარმოიქმნება დამატებითი ზარალი და ხდება ვალდებულებების აღიარება მხოლოდ კომპანიის მიერ მეკავშირე საწარმოს სახელით აღებული იურიდიული და კონსტრუქციული ვალდებულებების ან შესრულებული გადახდების მოცულობით.

ინვესტორსა და მეკავშირე საწარმოს შორის ოპერაციების შედეგად წარმოქმნილი მოგება-ზარალი, ელიმინირებულია ინვესტორის წილის პროპორციულად მეკავშირე საწარმოში.

ინვესტიციის მიმართ გაუფასურების ზარალის შეფასება ხდება ინვესტიციის ამოსაღები თანხის საბალანსო ღირებულებასთან შედარების მეშვეობით. გაუფასურების ზარალი მოგებაში ან ზარალში აღიარდება და უქმდება იმ შემთხვევაში თუ ადგილი ჰქონდა ხელსაყრელ ცვლილებას ამოსაღები თანხის განსაზღვრის შეფასებებში.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი.

საწესდებო კაპიტალის შემცირება და არაფულადი აქტივების განაწილება აღიარდება განაწილებული აქტივების საბალანსო ღირებულებით. კომპანიის არაფულადი აქტივების განაწილება არ ხდება ფაისკ 17-ის – *“არაფულადი აქტივების განაწილება მესაკუთრეებზე”* რეგულირების სფეროში, რადგანაც საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე განკარგავს აქტივებს განაწილებამდე და განაწილების შემდეგ.

როდესაც საწესდებო კაპიტალი იზრდება, ნებისმიერი სხვაობა საწესდებო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება, როგორც კაპიტალის ცალკე კომპონენტი - არაფულადი შენატანის საბაზრო ფასზე კორექტირების რეზერვი.

ანარიცხები

ანარიცხი აღიარდება, თუ წარსული მოვლენის შედეგად, კომპანიას აქვს მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, რომლის საიმედოდ შეფასებაც შესაძლებელია და სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად ეკონომიკური სარგებლის გადინება გახდება საჭირო. ანარიცხების განსაზღვრისას მოსალოდნელი მისაღები ფულადი ნაკადები დისკონტირებულია დაბეგვრამდე საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროით ღირებულებასა და მოცემული ვალდებულებისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური რისკების შეფასებას. დისკონტირების პოზიციის დახურვა აღიარდება ფინანსურ ხარჯად.

მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და მოგების გადასახადის ხარჯი

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლისგანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

მოგების გადასახადის ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც კომპანია გამოაცხადებს დივიდენდს. საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ზოგადი მიმოხილვა

კომპანია აღიარებს შემოსავალს დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც კომპანია მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. კომპანია იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებელთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი სახელშეკრულებო ვალდებულებას შეასრულებს.

კომპანია შემოსავალს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე “კონტროლი” მომხმარებელს გადაეცემა.

შესასრულებელი ვალდებულება და შემოსავლის აღიარების დროულობა

კომპანიის შემოსავლის ძირითად ნაწილს წარმოადგენს მომხმარებლებისათვის გაზის მიწოდების (ტრანსპორტირების) მომსახურების გაწევა, გაზის გაყიდვა და მასთან დაკავშირებული დამატებითი მომსახურებების მიწოდება. დეტალური სააღრიცხვო პოლიტიკა შემოსავლის მაფორმირებელი ძირითადი საქმიანობისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

შემოსავალი გაზის მიწოდების (ტრანსპორტირების) მომსახურების გაწევით

შემოსავალი რეგულარული მომსახურების მიწოდებიდან, როგორც არის გაზის მიწოდება მილსადენების გავლით, აღიარდება დროთა განმავლობაში, იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც მოხდა მომსახურების მიწოდება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ყოველთვიური ღირებულების შესაბამისად.

შემოსავალი გაზის გაყიდვიდან და სხვა ერთჯერადი მომსახურებიდან აღიარდება მაშინ, როდესაც კონტროლი მოცემულ აქტივზე გადაეცემა მომხმარებელს. გარიგების ღირებულების გადახდა ხდება დაუყოვნებლივ, როდესაც ხდება მომხმარებლის მიერ საქონლის შესყიდვა, ან მომდევნო 1 თვის მანძილზე. აქედან გამომდინარე, შემოსავლის აღიარება ხდება იმ დროს, როდესაც მფლობელობა გადაეცემა მომხმარებელს ან ერთჯერადი მომსახურება არის მიწოდებული.

საკონტრაქტო ღირებულების განსაზღვრა

კომპანიის შემოსავლის ძირითადი საკონტრაქტო ღირებულება არის ფიქსირებული და შესაბამისად, თითოეული კონტრაქტიდან მისაღები შემოსავლის განსაზღვრა ხდება მოცემული ფიქსირებული ფასების მიხედვით. საკონტრაქტო ღირებულება ასევე მოიცავს ცვლად ანაზღაურებას, საურავებისა და ჯარიმების სახით.

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

კომპანიის კონტრაქტების არსებითი ნაწილი არის ფიქსირებულ ფასიანი. ყოველ მომსახურებაზე დგება დამოუკიდებელი ხელშეკრულება, რომელიც არ მოიცავს დამატებით მომსახურებას. შესაბამისად კომპანია მთლიან საკონტრაქტო ფასს კონკრეტულ მომსახურებაზე ანაწილებს.

გამოყენებული გათავისუფლება

კომპანიამ გამოიყენა ქვემოთ მოცემული გათავისუფლება:

- არ განიხილავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, როდესაც აქტივზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღსა და მიღებული ანაზღაურების თარიღებს შორის სხვაობა არის ერთ წელზე ნაკლები; და
- ხელშეკრულების გაფორმების დამატებითი დანახარჯები ხარჯებში აღიარდება მათი გაწევისას, თუ აქტივის ამორტიზაციის პერიოდის ხანგრძლივობა ერთ წელს არ აღემატება.

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

წმინდა ფინანსური შემოსავალი

კომპანიის წმინდა ფინანსური შემოსავალი მოიცავს საპროცენტო შემოსავალს საბანკო ანგარიშებზე განთავსებული თანხებიდან და რესტრუქტურირებული ფინანსური ვალდებულების ამორტიზების ეფექტს (დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-20 შენიშვნაში).

წმინდა საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ხარჯების აღიარება

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

მომსახურების გაწევისას წარმოქმნილი ხარჯები აღიარდება მიღებული შემოსავლის პროპორციულად. ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარ არის მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

თანამშრომელთა სარგებელი

დასაქმებულთა ანაზღაურების მოკლევადიანი ვალდებულება იზომება არადისკონტირებული თანხით და აღიარდება ხარჯად მომსახურების გაწევისთანავე. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმით იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას მოცემულ მომენტში აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გადაიხადოს მომსახურე პერსონალის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების საფასური და ეს ვალდებულება შეიძლება საიმედოდ იქნას შეფასებული.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ანგარიშგების შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

შინაარსი:

1. საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა	39
2. ფილიალები და კომპანიის სტრუქტურა	41
3. განვითარების გეგმები	41
4. სუბიექტის მიერ წარმოებული კვლევები	43
5. ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	43
6. საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაცია	44
7. საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები	44

1. საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ წარმოადგენს კერძო სამართლის იურიდიულ პირს, რომელიც დაფუძნებულია სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის“ მიერ, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, რეგისტრირებულია 1999 წლის 30 დეკემბერს ისანი-სამგორის რაიონული სასამართლოს #7/4-1350 დადგენილებით.

სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია“ შეერწყა შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“, რის საფუძველზეც 2011 წლის 5 სექტემბრამდე შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ წარმოადგენდა სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის“ უფლებამონაცვლეს და შესაბამისად შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ პარტნიორს.

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2011 წლის 30 აგვისტოს #169 ბრძანების საფუძველზე შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (საწესდებო) კაპიტალიდან ამოღებული იქნა შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ 100%-იანი წილი, შესაბამისად 2011 წლის 5 სექტემბრიდან შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ 100% წილის მფლობელად საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში დარეგისტრირდა სახელმწიფო. 2011 წლის 21 სექტემბერს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების და საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროებს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე კომპანიის 100% წილი მართვის უფლებით გადაეცა საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს. 2018 წლიდან კომპანიის პარტნიორს წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ გაფორმებული იჯარის ხელშეკრულების საფუძველზე, ოპერირებას უწევს კორპორაციის ბალანსზე რიცხულ მაგისტრალურ გაზსადენებს და მის ინფრასტრუქტურას, კერძოდ, გაზსადენებს (განშტოვებით და ლუპინგებით) საერთო სიგრძით 1,967 კმ, 400-მდე გაზის გამანაწილებელ სადგურს, შენობებს და ნაგებობებს. აღნიშნული მაგისტრალური გაზსადენებით წარმოებს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირება საქართველოს ქალაქებისა და სოფლების მომხმარებლებისათვის, სამრეწველო და ელექტროენერგიის გენერაციის ობიექტებისთვის და ასევე ხორციელდება გაზის ტრანზიტი რუსეთიდან სომხეთში.

როგორც ზემოთ ავლინებთ, კომპანიის პარტნიორს წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, შესაბამისად კომპანია საკუთარ ბიზნეს-გეგმას ყოველწლიურად ათანხმებს სამინისტროსთან, რომელიც მას შესაბამისი ბრძანების საფუძველზე ამტკიცებს. აღნიშნული გეგმა მოიცავს კომპანიის საქმიანობის დეტალურ 1 წლიან გეგმას, მათ შორის შემოსავლებისა და ხარჯების მიმოხილვას.

კომპანიის შემოსავალი, რომელსაც ის იღებს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის სისტემის გამოყენებისაგან, შედგება ძირითადად შემდეგი საქმიანობისაგან:

- **ბუნებრივი აირის ტრანზიტი რუსეთის ფედერაციიდან.** სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის საშუალებით სომხეთის რესპუბლიკაში. ერთადერთ მომხმარებელს წარმოადგენს შპს „გაზპრომ ექსპორტი“, რომელიც ოპერირებს რუსეთის ფედერაციაში. აღნიშნული შემოსავლები რეგულირდება შპს „გაზპრომ ექსპორტთან“ გაფორმებული შესაბამისი ხელშეკრულებების, მასთან დაკავშირებული დამატებებისა და შეთანხმებების საფუძველზე. ვინაიდან ტრანზიტის მომსახურებასთან დაკავშირებული მოქმედი ხელშეკრულებები საქართველოს მთავრობის შესაბამისი განკარგულების მიხედვით მიჩნეულია კომერციულ საიდუმლოებად, აღნიშნულ ინფორმაციას ანგარიში არ მოიცავს.

1. საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა (გაგრძელება)

- **ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირება საქართველოს მასშტაბით.** ტრანსპორტირების ტარიფი 2018-2019 წლებისათვის განისაზღვრებოდა ყოველწლიურად საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკ“) მიერ. 2019 წლის პერიოდისათვის აღნიშნული ტარიფი განსაზღვრული იყო 18.70 ლარით ყოველ ტრანსპორტირებულ 1,000 კუბურ მეტრ გაზზე. მნიშვნელოვანია, რომ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ აღნიშნული ტარიფი დგინდებოდა ყოველწლიურად და ეფუძნებოდა წინა დასრულებული წლის ხარჯების, შემოსავლებისა და განხორციელებული/დაგეგმილი ინვესტიციების ანალიზს. აღნიშნული მიდგომა სემეკის მიერ შეიცვალა 2019 წელს და 2020-2022 წლებისათვის დადგინდა ახალი სამწლიანი ტრანსპორტირების ტარიფი, შესაბამისად სამომავლოდაც, 2022 წლის შემდგომ პერიოდზე, იგეგმება ისევ სამწლიანი ტარიფის ამოქმედება. შესაბამისად, დაიხვეწა ტარიფის დადგენის მეთოდოლოგიაც და ის ითვალისწინებს როგორც გასული პერიოდის ხარჯებსა და ინვესტიციებს, ასევე ამ სამწლიანი პერიოდისათვის დაგეგმილ წინა პერიოდისაგან განსხვავებულ ხარჯებსა და დაგეგმილ ინვესტიციებს (რომელიც ემსახურება ტრანსპორტირების ქსელს), რაც თავის მხრივ ამცირებს კომპანიის ზარალიანობის რისკს.
- **ბუნებრივი გაზის რეალიზაცია.** აღნიშნული საქმიანობა 2019 წლის განმავლობაში მოიცავდა ბუნებრივი გაზის რეალიზაციას მხოლოდ ერთ მომხმარებელზე, მისი მოთხოვნის შესაბამისად, ხოლო ბუნებრივი გაზის ფასი განისაზღვრებოდა მოლაპარაკების შედეგად აღნიშნულ მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე.
- **გაზგამანაწილებელი სადგურების მომსახურება.** სხვადასხვა კომპანიის მფლობელობაში მყოფი ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელი სადგურების (გგს) მომსახურებაზე, აღნიშნულ კომპანიებს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან“ გაფორმებული აქვთ მომსახურების შესახებ ხელშეკრულებები, რომელთა საფუძველზეც, კომპანია შესაბამისი სამუშაო ძალის საშუალებით ახორციელებს გგს-ების პერიოდულად შემოვლა-დათვალიერებას, გაჟონვების და უსაფრთხოების ნორმების დარღვევების აღმოჩენის მიზნით.

კომპანიის საქმიანობის ნაწილს ასევე წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის დავალებით შესაბამისი განკარგულებისა და მასში მითითებული დაფინანსების ფარგლებში, საქართველოს მოსახლეობის გაზით მომარაგების ხელშეწყობის ღონისძიებების უზრუნველყოფის მიზნით, გაზსადენის ქსელის საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება. 2019 წელს 22 646 ათასი ლარის ღირებულების აშენებული გაზსადენები გადაეცა სახელმწიფოს შემდგომი განკარგვის მიზნით. აღნიშნული ოპერაცია განხორციელდა კომპანიის კაპიტალში შესაბამისი განკარგულებით გამოყოფილი დაფინანსების შეტანით, შესაბამისად კაპიტალის მოცულობა შემცირდა სახელმწიფოსათვის პროექტის გადაცემისას ამ პროექტის ფაქტიური ღირებულების შესაბამისად. აღსანიშნავია რომ ზემოაღნიშნული მიზნებისათვის, 2019 წელს საქართველოს მთავრობამ გამოსცა ახალი განკარგულება (791), რომლითაც განსაზღვრა საქართველოს მოსახლეობის გაზმომარაგების უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებების სამწლიანი (2019-2021) გეგმა, რომლის დაფინანსების წყაროა, კომპანიის კაპიტალში ანალოგიური მიზნით შეტანილი თანხების გარდა, წარმოადგენს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებებიდან გამოყოფილი მიზნობრივი კაპიტალური ტრანსფერი. აღნიშნული ტრანსფერის მოცულობა 2019 წლისათვის შეადგენდა 40 მლნ ლარს.

კომპანიის ხარჯები მოიცავს როგორც საიჯარო ქირას, რომელიც წარმოადგენს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი ქონების ფლობის საფასურს, ასევე რეალიზებული გაზის თვითღირებულებასა და ნორმატიულ დანაკარგს. საჯარო ქირის მხრივ, უნდა აღინიშნოს რომ 2017 წლის სექტემბრამდე აღნიშნული ქირა დამოკიდებული იყო იჯარით გადმოცემულ მაგისტრალურ გაზსადენში გატარებულ ბუნებრივ აირზე და განსაზღვრული იყო აშშ დოლარში. აღნიშნული ხელშეკრულება გაფორმდა 2011 წელს, თუმცა უკანასკნელი წლებში აშშ დოლარის გაცვლითმა კურსმა ლართან მიმართებაში კომპანიის საიჯარო ხარჯი მნიშვნელოვნად გაზარდა და საფრთხე შეუქმნა მის მომგებიანობას. 2017 წლის სექტემბრიდან 2019 წლის ბოლომდე აღნიშნული ხარჯი ფიქსირებულია და განსაზღვრულია ლარში, შესაბამისად სავალუტო რისკი მასზე არ მოქმედებს. რაც შეეხება ნორმატიულ დანაკარგს, მისი მოცულობა (კუბურ მეტრებში), ისევე როგორც გაზის ტრანსპორტირების ტარიფი, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ დგინდება. შესაბამისად, ამ მონაცემის მიხედვით ხორციელდება მომავალი წლის დანაკარგებთან დაკავშირებული ხარჯების დაგეგმვა. მის შესყიდვას კომპანია სხვადასხვა მიმწოდებლისაგან ახორციელებს სახელშეკრულებო ფასად.

2. ფილიალები და კომპანიის სტრუქტურა

კომპანიის ხარჯების ნაწილი დაკავშირებულია იჯარით გადმოცემული მაგისტრალური გაზსადენისა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის უსაფრთხო ექსპლუატაციასთან, რომლის მიზნითაც მიმდინარეობს პროფილაქტიკური და გეგმიურ-გამაფრთხილებელი მომსახურება, სარემონტო აღდგენითი სამუშაოები, ექსპლუატაციის პროცესში გამოვლენილი დაზიანებების და დარღვევების აღმოფხვრა. აღნიშნულ საქმიანობას, კომპანიის ცენტრალურ აპარატთან ერთად ახორციელებს 3 საექსპლუატაციო ფილიალი (ცენტრალური, დასავლეთის და ჩრდილოეთის), ერთი სამმართველოს (კახეთი) და 2 საექსპლუატაციო უბანი (ყაზბეგის და ხაშურის). რაც შეეხება კომპანიის 2019 წლის ბოლოსათვის არსებულ სტრუქტურას, იგი შედგება შემდეგისაგან: გენერალური დირექტორი; გენერალური დირექტორის ორი მოადგილე; მთავარი ინჟინერი; გენერალური დირექტორის ადმინისტრაცია (აერთიანებს ადამიანური რესურსების მართვისა და საქმისწარმოების სამმართველოებს); შიდა მონიტორინგის დეპარტამენტი (მოიცავს ვიდეომონიტორინგის სამმართველოს); ოურიდიული დეპარტამენტი; ფინანსური დეპარტამენტი (მოიცავს საფინანსო და ქონების მართვის სამმართველოებს); შესყიდვებისა და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის დეპარტამენტი (აერთიანებს შესყიდვების, სატრანსპორტო უზრუნველყოფისა და სასაწყობე და სამეურნეო სამმართველოებს); კომერციული დეპარტამენტი (2019 წლის დეკემბრამდე მოიცავდა საზომ-საკონტროლო ხელსაწყოებისა და მეტროლოგიის სამმართველოს, 2019 წლის დეკემბრიდან მოიცავს ბინებრივი გაზის აღრიცხვის და მონიტორინგისა და პროგრამული უზრუნველყოფის სამმართველოებს); საზომ-საკონტროლო ხელსაწყოებისა და მეტროლოგიის დეპარტამენტი; ბუნებრივი გაზის საგამოცდო ლაბორატორია; ინფორმაციული ტექნოლოგიების სამსახური; საინჟინრო ტექნიკური უზრუნველყოფის დეპარტამენტი (მოიცავს მაგისტრალური გაზსადენების ექსპლუატაციის, სანებართვო, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო და კათოდური დაცვის სამმართველოებს, ასევე ურღვევი კონტროლის საგამოცდო ლაბორატორიას); ოპერატიული მართვის სამსახური; შრომის, უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის მონიტორინგის სამმართველო; ბუნებრივი გაზის ოდორიზაციის სამმართველო; გაზიფიცირების სამსახური (შეიქმნა 2019 წლის 11 აპრილს, მოიცავს შესყიდვებისა და მონიტორინგის სამმართველოებს) და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური.

აღსანიშნავია, რომ გაზიფიცირების სამსახურის ფუნქციას წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის განკარგულების ფარგლებში დავალებული ბუნებრივი გაზით მომარაგების მიზნით გაზიფიცირების/გაზსადენის სამშენებლო და საპროექტო, ასევე წინასაპროექტო სამუშაოების განხორციელების უზრუნველყოფა და მათი ხელფასების კაპიტალიზირება ხორციელდება შესაბამისად თითოეულ პროექტზე (2018 წელს აღნიშნულ სამუშაოს ასრულებდა კომპანიის ძირითადი საშტატო ერთეულის თანამშრომლები და ხელშეკრულების ფარგლებში აყვანილი სამშენებლო ზედამხედველები, მათი ხელფასის მხოლოდ ნაწილის კაპიტალიზირება ხორციელდებოდა აღნიშნულ პროექტებზე), ხოლო სამშენებლო სამუშაოების ზედამხედველობის კუთხით, კომპანია 2019 წელს აღნიშნული მომსახურების შესყიდვას ახორციელებდა და ამჟამადც განაგრძობს გარე კომპანიისაგან.

ზემოაღნიშნულმა სტრუქტურამ გარკვეული ცვლილებები განიცადა 2020 წელს, კერძოდ შესყიდვებისა და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის დეპარტამენტი ჩამოყალიბდა შესყიდვების დეპარტამენტად, შეიქმნა ახალი ლოგისტიკის დეპარტამენტი, რომელიც მოიცავს ორ სამმართველოს (სატრანსპორტო უზრუნველყოფისა და სასაწყობე-სამეურნეო), ასევე ფინანსური დეპარტამენტის შემადგენლობიდან გამოიყო ქონების მართვის სამმართველო და ჩამოყალიბდა როგორც ქონების მართვის სამსახური, ხოლო დეპარტამენტის შემადგენლობაში დარჩა ბუღალტერია (2019 წელს წოდებული როგორც საფინანსო სამმართველო) და შეიქმნა ახალი საფინანსო სამმართველო.

3. განვითარების გეგმები

კომპანიის საექსპლუატაციო რგოლების მიერ მაგისტრალური გაზსადენების სისტემური შემოვლა-დათვალიერების და კონტროლის პროცესში დგინდება გადაუდებელი (გაზის გაჟონვების და ავარიების სალიკვიდაციო, მცირე მოცულობით დეფექტების აღმოფხვრის და სხვ.) და მომდევნო წელს ჩასატარებელი სამუშაოების (ღონისძიებების) ჩამონათვალი, რომლის გათვალისწინება ხდება საანგარიშო წლის დადგომამდე დამტკიცებულ ორგანიზაციულ-ტექნიკურ ღონისძიებათა ნუსხაში.

3. განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

მომავალი წლის აუცილებლად ჩასატარებელ ღონისძიებათა ჩამონათვალიდან კომპანიის მიერ შესასრულებლად განისაზღვრება მიმდინარე სარემონტო სამუშაოებად კვალიფიცირებული ღონისძიებები, ხოლო მაგისტრალურ გაზსადენთან დაკავშირებულ კაპიტალურ რემონტებს, გამომდინარე სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ გაფორმებული იჯარის ხელშეკრულებიდან, უზრუნველყოფს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ საკუთარი ხარჯებით.

კომპანიის შემოსავლებისა და ხარჯების გათვალისწინებით 2019 წლის მოგება 15 მლნ ლარს აღემატება. პარტნიორის მიერ დამტკიცებული ბიზნეს-გეგმის ფარგლებში კომპანია 2020 წელსაც აგრძელებს ძირითად საქმიანობას და აღნიშნული წლის მოგებით დასრულებას გეგმავს. დაგეგმილი მოგების წინა წელთან შედარებით შემცირება უკავშირდება ისეთ ხარჯებს, რომლებიც კომპანიის საშუალებას მისცემს თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით შედგომში შეამციროს ოპერირების ხარჯები და გაზსადენის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები. ამ მიმართულებით გრძელდება ავტომატიზირებული ოდორიზაციის სისტემების დანერგვა, იგეგმება მაგისტრალური გაზსადენების ჩამკეტი-მარეგულირებელი მოწყობილობების დისტანციური მართვით და ტელემეტრიის სისტემებით აღჭურვა და სხვა. საინვესტიციო საქმიანობის კუთხით, კომპანიამ მიზნად დაისახა თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, რომლებიც საშუალებას მისცემს გააუმჯობესოს ბუნებრივი აღრიცხვის მეთოდები, გრძელდება აღრიცხვის კვანძების რეკონსტრუქცია და სხვა.

აღნიშნული ღონისძიებების გარკვეული ნაწილი 2019 წელსაც იყო დაგეგმილი, თუმცა ვინაიდან ახალ ტექნოლოგიების დანერგვაზე საუბარი, აღნიშნულ წელს მეტწილად ტექნიკური მოთხოვნის სრულყოფა და ბაზრის მოკვლევის პროცედურები შესრულდა, რის საფუძველზეც ამავე წელს ნაწილობრივ განხორციელდა ზემოთჩამოთვლილი ღონისძიებები, ამიტომაც 2020 წელს გადმოინაცვლა.

კომპანიის მნიშვნელოვან მიღწევას წარმოადგენს მაგისტრალურ გაზსადენზე განხორციელებული ღონისძიებების შედეგად ბუნებრივი გაზის ნორმატიული დანაკარგის შემცირება. ნორმატიულ დანაკარგის მოცულობას, ყოველწლიურად, ადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია და მისი გათვალისწინება ხდება შესაბამისი წლის ტარიფში. 2019 წელს დადგენილმა ბუნებრივი გაზის ნორმატიული დანაკარგის ზღვარმა შეადგინა 38,357,595 კუბური მეტრი, შესაბამისად 2019 წლის ბიზნეს-გეგმაში აღნიშნული მოცულობის მიხედვით არის განსაზღვრული ხარჯი. აღსანიშნავია, რომ ფაქტიურმა დანაკარგმა მხოლოდ 32,261,500 კუბური მეტრი შეადგინა, რამაც დაგეგმილი ხარჯი შეამცირა. კომპანია კვლავაც გეგმავს გაჟონვების სალიკვიდაციო და მილის ტექნიკური უზრუნველყოფის ღონისძიებების გატარებას, რაც ხელს შეუწყობს აღნიშნული დანაკარგის მოცულობის შემცირებას და თავის მხრივ შეამცირებს გაზსადენის უსაფრთხო ექსპლუატაციასთან დაკავშირებულ რისკებს.

მნიშვნელოვანია, რომ კომპანია დიდ ყურადღებას აქცევს თანამშრომელთა უსაფრთხოებას, შესაბამისად კომპანია ყოველწლიურად ახორციელებს თანამშრომელთა აღჭურვას თანამედროვე ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით, ხელსაწყო-მოწყობილობებით და მათი სამუშაო პირობების გაუმჯობესებას. გარდა ამისა, კომპანია დასაქმებულთა ოპტიმიზაციის კუთხით ყოველწლიურად ახორციელებს საკადრო რეორგანიზაციას, რის მიზანსაც კომპანიის ადამიანური რესურსების კუთხით წარმოქმნილი საჭიროებების უკეთ გამოვლენა და დაკმაყოფილება, თანამშრომლების ეფექტიანი მართვა და წახალისება წარმოადგენს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, კომპანიის მიზანს კვლავაც წარმოადგენს გაზის მომხმარებელთა უსაფრთხო და უწყვეტი გაზმომარაგება. გარდა ამისა, კომპანია გეგმავს ისეთი მოსამზადებელი ღონისძიებების გატარებას, რომელიც საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის შესაბამისი ბუნებრივი გაზის ქსელის წესების მიხედვით უპასუხებს თანამედროვე ბაზრის რეგულირების მოთხოვნებს. აღნიშნული წესები კომპანიას ავალდებულებს 2020 წელს დაიწყოს ელექტრონული საინფორმაციო სისტემის ოპერირება, რომელის საშუალებითაც რეგულირდება ურთიერთობა ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების მომსახურების მიწოდებელსა და მომხმარებელს შორის.

3. განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

ტრანსპორტირების ლიცენზიატმა, ყოველგვარი დისკრიმინაციის გარეშე და რაიმე სახის დამატებითი საფასურის დაკისრების გარეშე, საშუალება უნდა მისცეს სისტემით მოსარგებლებებს, მიერთებულ სისტემებს ან/და კანონიერი ინტერესების მქონე ნებისმიერ სხვა ფიზიკურ თუ იურიდიულ პირებს, ჰქონდეთ დაუბრკოლებელი წვდომა ელექტრონულ საინფორმაციო სისტემაზე; ამ მიზნით, ტრანსპორტირების ლიცენზიატმა შეიმუშავა ელექტრონულ საინფორმაციო სისტემასთან წვდომის და მისი მოხმარების წესები და პირობები და გამოაქვეყნა მის ვებგვერდზე. აღნიშნული ელექტრონული სისტემა აყალიბებს სრულიად ახალი ბაზრის სტრუქტურას, რომელის უფრო ეფექტურად უზრუნველყოფს გამჭირვალე, უსაფრთხო და უწყვეტ მომსახურებას. კომპანიას უკვე დაწყებული აქვს აღნიშნულ სისტემის სრულყოფაზე, რომელიც სრული ფუნქციონალური დატვირთვით ძალაში შევა 2021 წლისათვის.

ბუნებრივი გაზის მომარაგების ხელშეწყობის მიზნით მთავრობის განკარგულების ფარგლებში 2019 წელს კომპანიას დაევა სამწლიანი გაზიფიცირების გეგმის განხორციელების მიზნით მუშაობა. აღნიშნული გეგმა მოიცავს 2019-2021 წლებში განსახორციელებელ ღონისძიებათა ჩამონათვალს, მათ შორის რიგ სოფლებში გაზსადენის საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოების შეარულებას. განსხვავებით წინა წლებისაგან დაფინანსების წყაროს წარმოადგენს არა კომპანიის კაპიტალში თანხის შენატანი, რომელიც მის მოცულობას ზრდის, არამედ მიზნობრივი კაპიტალური ტრანსფერი.

2020 წელს მიმდინარე პერიოდში განვითარებულ მოვლენებს, კერძოდ, COVID-19 სა და მასთან დაკავშირებით საქართველოს სახელმწიფოში გამოცხადებულ საგანგებო მდგომარეობას, შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების საქმიანობა“ არ შეუზღუდავს.

დღეის მდგომარეობით კომპანია შეუფერხებლად აგრძელებს საქმიანობას და მომავალშიც არ მოელის სირთულებებს ზემოაღნიშნული გარემოებების გამო.

4. სუბიექტის მიერ წარმოებული კვლევები

ზემოაღნიშნულ გაზიფიცირების სამწლიან გეგმაში 2019-2020 წლებში გათვალისწინებულია აჭარის, იმერეთის, სამეგრელო-ზემო სვანეთის, მცხეთა-მთიანეთის, რაჭა-ლეჩხუმის, გურიის, სამცხე-ჯავახეთის, ქვემო ქართლის, შიდა ქართლის და კახეთის რეგიონის რიგი სოფლების წინასაპროექტო კვლევის განხორციელება. აღნიშნული კვლევა მოიცავს მითითებულ სოფლებში გაზიფიცირების მდგომარეობის შესწავლას გაუმჯობესების გეგმის შემუშავების მიზნით. კომპანია ამ ეტაპზე სხვა სახის კვლევას არ ახორციელებს.

5. ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

2019 წლის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები განხილულია ფინანსურ ანგარიშგებაში. მმართველობით ანგარიშგებაში კომპანია დამატებით გამოყოფს რამდენიმე კოეფიციენტს:

- საოპერაციო მოგების მარჟა – საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული შედეგი/ამონაგები. ეს ინდიკატორი პროცენტულად გვიჩვენებს საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებულ მოგებას. 2019 და 2018 წლებისათვის შეადგენს 14%-სა და 11%-ს. ცვლილება გამოწვეულია იმით, რომ კომპანიამ გააუმჯობესა მოგების მაჩვენებელი და 2019 წელს 2018 წელთან შედარებით 12 მლნ ლარით მეტი შემოსავალი მიიღო ძირითადი საოპერაციო საქმიანობიდან.
- მოგება დაბეგვრამდე - მოგება დაბეგვრამდე/ამონაგები. ეს ინდიკატორი პროცენტულად გვიჩვენებს შემოსავლის რა ნაწილი რჩება მოგებად მოგების გადასახადის გადახდამდე. მოგება დაბეგვრამდე ამონაგების 17%-ს შეადგენს. 2018 წელს აღნიშნული კოეფიციენტი 15%-ის ტოლია, რაც გამოწვეულია იმით, რომ კომპანიამ 2019 წელს საგრძნობლად გაზარდა საოპერაციო შემოსავლები.

5. ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

- ლიკვიდურობის კოეფიციენტი 9-ს შეადგენს, ხოლო მიმდინარე ვალდებულებები მიმდინარე აქტივების მხოლოდ 11%-ია; აღნიშნული ლიკვიდურობის კოეფიციენტი 2018 წელს 6-ია, ხოლო ამ წლის მიმდინარე ვალდებულებები მთლიანი აქტივების 18%-ია. აღნიშნული კოეფიციენტი 2019 წელს კომპანიამ 2018 წელთან მიმართებაში გააუმჯობესა მიმდინარე აქტივების დაახლოებით 7 მლნ-მდე ზრდითა და მიმდინარე ვალდებულებების 6 მლნ ლარის ოდენობით შემცირებით.
- მთლიანი ვალდებულებების მთლიან კაპიტალთან შეფარდება არის კომპანიის ფინანსური რისკიანობის ძირითადი ინდიკატორი, რომელიც აჩვენებს რამდენად რისიკიანი სტრუქტურა აქვს კომპანიის აქტივების დაფინანსების წყაროს. კომპანიის მთლიანი ვალდებულებები მთლიანი კაპიტალის მხოლოდ 23% შეადგენს; აღნიშნული კოეფიციენტი 2018 წელს 37%-ის ტოლია. ცვლილება გამოწვეულია მიმდინარე ვალდებულებების შემცირებითა და გაუნაწილებელი მოგების ზრდით.
- აქტივზე უკუგების კოეფიციენტი გამოითვლება წმინდა მოგების აქტივებზე შეფარდებით, შედეგად ვიღებთ მნიშვნელოვან ინდიკატორს, რომელიც გვამლევს საშუალებას გავიგოთ ბიზნეს პროცესებში ჩართული აქტივები, რა თანხას გამოიმუშავენ. აქტივზე უკუგების კოეფიციენტი 2019 და 2018 წლებში 11% შეადგენდა.

2020 წელს კომპანიის საქმიანობაზე ზემოქმედების მხრივ მნიშვნელოვანია, რომ შეიცვალა ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ტარიფი და ნაცვლად 18,70 ლარისა ყოველ ათას კუბურ მეტრ გაზზე განისაზღვრა 18,95 ლარით შესაბამისად. აღნიშნული ტარიფი იმოქმედებს სამწლიანი (2020-2022 წლები) პერიოდით. აღნიშნული ცვლილება გავლენას იქონიებს კომპანიის შემოსავლების ნაწილზე. გარდა ამისა 2019 წლის განმავლობაში გაზის ტრანსპორტირების სისტემას დაემატა ახალი მომხმარებლები რამაც შესაბამისად გაზარდა გაზის ტრანსპორტირების მოცულობაც. აღნიშნულიდან გამომდინარე კომპანია 2020 წელს მოელის ძირითადი საქმიანობიდან უფრო მეტი შემოსავლის მიღებას და შესაბამისად წლის მოგებით დასრულებას გეგმავს.

6. საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაცია

კომპანიას არ აქვს აქციები და შესაბამისად 2019 წელს მსგავს ოპერაციას ადგილი არ ჰქონია.

7. საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, კომპანიამ მნიშვნელოვნად შეამცირა სავალუტო ბაზართან დაკავშირებული რისკები, ვინაიდან საიჯარო ხარჯი ლარშია დაფიქსირებული, თუმცა ვინაიდან ტრანზიტისა და გაზის რეალიზაციიდან მისაღები შემოსავლები, ასევე გაზის დანაკარგებთან დაკავშირებული ხარჯი ისევე როგორც გასულ წლებში გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში, აღნიშნული რისკი მაინც არსებობს, რამაც ეროვნული ვალუტის გაუფასურების შემთხვევაში შესაძლოა გაზარდოს როგორც კომპანიის შემოსავლები, ასევე ხარჯებიც. გარკვეულ რისკს უკავშირდება ტრანზიტის განხორციელებაც, ვინაიდან ერთდეროდ მომხმარებელს ამ შემთხვევაში წარმოადგენს რუსული კომპანია, მიუხედავად იმისა რომ აღნიშნული მომსახურება ხორციელდება საქართველოს ფარგლებს შიგნით. სხვა არსებითი რისკი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ლიკვიდურობაზე, კომპანიას არ გააჩნია.

სასამართლო დავებთან დაკავშირებული რისკების მხრივ, კომპანია დავაშია სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ ამ უკანასკნელის მიერ აღძრული სარჩელის გამო, სადაც კორპორაცია კომპანიას სთხოვს 10,139,508 ლარის ზარალის ანაზღაურებას. აღნიშნული სასამართლო სარჩელის ფარგლებში კორპორაცია კომპანიას ედავება, იჯარის, მიბარების და გაზის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებების პირობების დარღვევას და შესაბამისი ზიანის ანაზღაურებას.

7. საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები (გაგრძელება)

2018 წელს აღნიშნული სარჩელი პირველი ინსტანციის სასამართლომ კორპორაციას არ დაუკმაყოფილა, მიუხედავად ამისა, გარკვეული რისკი აღნიშნულ დავასთან დაკავშირებით მაინც არსებობს, ვინაიდან კორპორაციამ პირველი ინსტანციის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება სააპელაციო სასამართლოში გაასაჩივრა. გარდა ზემოაღნიშნულისა, კომპანია დავაშია შპს „ჯეოტრანსგაზთან“, რომელმაც 2019 წლის ივნისში კომპანიის წინააღმდეგ სარჩელი შეიტანა. დავის საგანს წარმოადგენს მიყენებული ზიანი - მიუღებელი შემოსავალი 21,824,000 აშშ დოლარი ოდენობით, რაც შპს ჯეოტრანსგაზის სარჩელის მიხედვით დაკავშირებულია გაზის ტრანსპორტირების მომსახურების განუხორციელებლობით შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ მხრიდან. მიუხედავად იმისა, რომ კომპანია არ თვლის აღნიშნულს გონივრულად, ამ მხრივ მაინც არსებობს რისკი, ვინაიდან დავა ამჟამად საქალაქო სასამართლოს წარმოებაში იმყოფება.

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2020 წლის 21 აპრილს შემდეგი პირის მიერ:

გენერალური დირექტორი _____

მ. შალამბერიძე

გენერალური დირექტორის
მოადგილე _____

გ. ხახუბია

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

მმართველობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(‘000 ლარში)

7. საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები (გაგრძელება)

2018 წელს აღნიშნული სარჩელი პირველი ინსტანციის სასამართლომ კორპორაციას არ დაუკმაყოფილა, მიუხედავად ამისა, გარკვეული რისკი აღნიშნულ დავასთან დაკავშირებით მაინც არსებობს, ვინაიდან კორპორაციამ პირველი ინსტანციის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება სააპელაციო სასამართლოში გაასაჩივრა. გარდა ზემოაღნიშნულისა, კომპანია დავაშია შპს „ჯეოტრანსგაზთან“, რომელმაც 2019 წლის ივნისში კომპანიის წინააღმდეგ სარჩელი შეიტანა. დავის საგანს წარმოადგენს მიყენებული ზიანი - მიუღებელი შემოსავალი 21,824,000 აშშ დოლარი ოდენობით, რაც შპს ჯეოტრანსგაზის სარჩელის მიხედვით დაკავშირებულია გაზის ტრანსპორტირების მომსახურების განუხორციელებლობით შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ მხრიდან. მიუხედავად იმისა, რომ კომპანია არ თვლის აღნიშნულს გონივრულად, ამ მხრივ მაინც არსებობს რისკი, ვინაიდან დავა ამჟამად საქალაქო სასამართლოს წარმოებაში იმყოფება.

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2020 წლის 21 აპრილს შემდეგი პირის მიერ:

გენერალური დირექტორი

გენერალური დირექტორის
მოადგილე

მ. შალამბერიძე

გ. ხახუბია